

המערער:

התנועה לחופש המידע (ע"ר) (מס' 580425700)
ע"י עוה"ד אור סדן, מ.ר. 75759 ו/או רחלי אדרי, מ.ר. 64835, ו/או
יערה וינקלר-שליט, מ.ר. 69711
רחוב סעדיה גאון סעדיה גאון 26, תל-אביב-יפו
טל': 03-9560146 3-9560146 ו-052-3687579; פקס: 03-9560359
כתובת דוא"ל: info@meida.org.il

- נגד -

המשיב:

משרד הבריאות
ע"י פרקליטות המדינה
רח' קריית המדע 5, בניין B3, הר חוצבים, ירושלים
טל' 073-3929611/1; פקס: 02-6468027
כתובת דוא"ל: civil-dep@justice.gov.il

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים שניתן במסגרת עת"ם 21-03-61150 ביום 20 ביולי 2021.
הערעור מוגש בהתאם לסעיף 11 לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000 וכן בהתאם להוראות פרק ו' לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), התשס"א-2000.

עם הגשת הערעור ולאחר קבלת מספר תיק, תפקיד המערער ערובה בסך 15,000 ₪ בהעברה בנקאית לטובת מערכת בתי המשפט – גזברות ארצית – בנק הדואר 9, סניף 001, ח-ן 26072, והכול בהתאם לפרט 23 לתוספת השלישית לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: תקנות סדר הדין האזרחי).

כתב ערעור

כתב ערעור זה מוגש כנגד פסיקתו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים שניתן במסגרת עת"ם 61150-03-21 **התנועה לחופש המידע (ע"ר) נ' משרד הבריאות** (להלן: "העתירה"), במסגרתה קבע בית המשפט קמא שלא להשית הוצאות משפט על המשיב לערעור זה.

העתירה, על כלל נספחיה, מצורפת ומסומנת כנספח א' לערעור זה

עניינה של העתירה בסירוב המשיב לבקשה שהוגשה בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק חופש המידע" או "החוק"). במסגרת הבקשה התבקש המשיב למסור פריטי מידע הנוגעים לסקרים שהלה עורך. סירוב המשיב ניתן רק בחלוף 180 ימים מיום הגשת הבקשה, תוך חריגה משמעותית מהמועדים הקבועים בחוק חופש המידע. נוכח הסירוב עתרה המערערת לבית המשפט קמא, בבקשה שיורה למשיב למסור לעותרת את המידע שהתבקש וכן לפסוק לטובתה הוצאות.

חודשים מספר לאחר שהוגשה העתירה, שינה המשיב את עמדתו ומסר את כל המידע שהתבקש במסגרת בקשת המידע, על אף סירובו עובר לעתירה. נוכח כך שמוצה הסעד הנוגע לבקשת המידע, נמחקה העתירה. המערערת הגישה בקשה לפסיקת הוצאות משפט, וזאת בהסתמך על ההלכה שנקבעה במסגרת פרשת אל נסאסרה,¹ בית המשפט קמא דחה את בקשה זו, ומכאן הערעור.

פסק הדין מושא הערעור מצורף ומסומן כנספח ב' לערעור זה

המערערת תטען שבית המשפט קמא שגה כשלא פסק הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד לטובת המערערת. כך גם שגה הוא כשתמך את עיקר החלטתו בטענות שהמשיב העלה, שאינן עולות בקנה אחד עם הוראות החוק וממילא לא מנעו את מסירת מרבית המידע עובר להגשת העתירה, ובמסגרת הזמנים הקבועים בחוק. עוד תטען המערערת כי בית המשפט קמא שגה כשלא נימק מדוע הוא סטה מההלכות המחייבות הנוגעות לפסיקת הוצאות במקרים שבהם עתירה נמחקת נוכח התייתרות הסעד בשל התנהלות המשיב. הלכת אל נסאסרה היא המרכזית לעניין זה, ולפיה בהתאם לארבעה מבחנים נכון יהיה לפסוק הוצאות לעותר שעתירתו נמחקה בשל התייתרות הסעד נוכח התנהלות המשיב.

כמו כן, תטען המערערת, כי בית המשפט קמא שגה כשלא התייחס לרוח הוראות תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, אשר נכנסו השנה לתוקף, וזאת באשר לפסיקת הוצאות. כל זאת, בשימת דגש להשפעה שבאי-פסיקת הוצאות על זכות הגישה לערכאות וכן במתן האפשרות לממש את הזכות למידע, ובשים לב לפערים המובנים שבין האזרח לבין המדינה.

א. סקירת ההליך עד כה:

1. המערערת הגישה בקשות מידע לקבלת פרטים על אודות סקרים שעורך המשיב כדי ללמוד על איכות השירות שהוא מעניק לציבור. במסגרת זו היא ביקשה פריטי מידע שונים, לרבות: רשימת השאלות, מספר הנסקרים, התפלגותם, תוצאות הסקרים וסיכומי ישיבות הנוגעות לתוצאות הסקרים, כמתואר בבקשות המידע.
2. ביום 15 ביולי 2019 הגישה המערערת בקשת מידע, במסגרתה ביקשה לקבל את חומרי הגלם של סקר שביעות הציבור בנוגע לשנת 2018 וכן פרטים נוספים, בקשה זו נדחתה במלואה בחודש יולי 2019 בהסתמך על הסייגים הקבועים בס' 9(ב)(2) ו-9(ב)(5) לחוק חופש המידע. כנגד סירוב זה לא עתרה המערערת.

בקשת המידע לשנת 2019 מצורפת ומסומנת כנספח 3 לכתב העתירה (נספח א')

¹ בג"ץ 842/93 אל נסאסרה נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מח(4) 217 (1994).

3. ביום 5 באוגוסט 2020, ולאחר שמדינת ישראל יצאה מהגל הראשון של מגפת הקורונה, הגישה המערערת בקשת מידע נוספת באשר לסקרים שנערכו בנוגע לשנים 2018 ו-2019 (להלן: "**הבקשה מושא העתירה**"). ביום 7 בפברואר 2021 (בחלוף 180 ימים ובחריגה משמעותית מהוראות החוק) סירב המשיב בשנית למסור כל פריט מידע בנוגע לבקשה מושא העתירה, וזו לשון הסירוב:

"לאחר בירור עם הגורמים המקצועיים במשרד להלן תשובתנו – כפי שהצגנו במכתב המענה שהוצאנו לבקשת מידע מספר 624918 בסקר שנערך בשנת 2018 עלו מספר בעיות, וכתוצאה מכך בוצע שינוי מקיף באופן ביצוע הסקר. בקשת המידע דאז נדחתה על פי סעיף 9(ב)(2) - מאחר ומדיניות הסקר עדיין היתה בשלבי עיצוב. לאור המצב המיוחד השורר במדינה ובמשרד הבריאות בפרט מתחילת שנת 2020 בשל נגיף הקורונה, **סקר 2019** טרם הוצג למנכ"ל משרד הבריאות. הצגת הדברים בפני המנכ"ל היא שלב הכרחי לגיבוש העמדה ביחס למתכונת ה**סקר וגיבוש מדיניות ביחס לפרסום תוצאות ה**סקר****".

בקשת המידע והסירוב לה, מושאי העתירה, מצורפים ומסומנים כנספחים 1 ו-2 לכתב העתירה (נספח א')

4. המשיב סירב למסור את המידע הנוגע לשנת 2018 בהתאם לסעיף 9(ב)(2) לחוק, ואילו באשר לשנת 2019 ציין המשיב כי "ביחס לפרסום תוצאות ה**סקר**" נדרשת עמדתו של מנכ"ל המשרד. זאת, אף שהתבקש מידע רב נוסף לתוצאות סקר 2019, ובין אלה, השאלונים וכן תוצאות סקר 2018, וכן אף שחלפו 180 ימים מעת הגשת בקשת המידע מושא העתירה.

5. ביום 8 באפריל 2021, עתרה המערערת כנגד סירוב המשיב, וזאת על אף מכתב מיצוי הליכים שנשלח למשיב, ובו הובהר כי לא ברור מדוע לא מסר הוא לכל הפחות חלקים מהפריטים שהתבקשו (דוגמת, השאלון ופריטים הנוגעים לסקר 2018).

מכתב מיצוי הליכים מצורף ומסומן כנספח 5 לכתב העתירה (נספח א')

6. במסגרת העתירה התבקש בית המשפט קמא להורות על מסירת המידע וכן לחייב את המשיב בהוצאות ההליך.

7. ביום 20 ביוני 2021, בחלוף כשלושה חודשים מעת הוגשה העתירה ו**כעשרה חודשים מעת הגשת הבקשה מושא העתירה**, ולאחר הוראת בית המשפט קמא להגשת תגובה מקדמית, מסר המשיב **את כלל פריטי המידע שהתבקשו, הן בנוגע לסקר 2018 והן בנוגע לסקר 2019**, כשמדובר, הלכה למעשה, בביטול הסירוב הקודם.

המענה המבהיר את המידע שנמסר, מצורף ומסומן כנספח ג' לערעור זה (המידע המלא כולל למעלה מאלף עמודים, ועל כן אם בית המשפט הנכבד יראה טעם, העותרת תמציא העתק מהמידע).

8. ביום 29 ביוני 2021 המערערת את עמדתה לעניין מחיקת ההליך בעקבות תגובת המשיב. אז גם הבהירה היא כי המשיב הציג מצג חלקי באשר לטעם שבגיננו רק באותה עת מסר המשיב את המידע, כשזה נתלה בפגישה שצריכה הייתה להיערך עם מנכ"ל המשיב (אף יוער, כי גם כך המענה נמסר בחריגה של חודשים מהמועדים הקבועים בחוק).

הבקשה למחיקת העתירה והתשובה לה מצורפות ומסומנות כנספח ד' ו-ה' לערעור זה

9. ביום 1 ביולי 2021 הגישה המערערת בקשה לפסיקת הוצאות לבית משפט קמא, אשר התבססה על המבחנים שנקבעו בפרשת **אל נסאסרה** וכן בפרשת **איונוב**,² וברוח תקנות סדר הדין האזרחי החדשות.

² בג"ץ 2908/06 איונוב נ' שר הפנים (אר"ש 21.4.2010).

הבקשה להוצאות והתשובה לה מטעם המשיב מצורפות ומסומנות כנספחים ו' ו-ז' לערעור זה

10. ביום 21 ביולי 2021 נתן בית משפט קמא את החלטתו שלפיה אין לחייב את המשיב בהוצאות המשפט, ומכאן ערעור זה (נספח ב').

ב. הטיעון המשפטי

11. הטיעון המשפטי בתמצית: עמדת המערערת היא ששגה בית המשפט קמא עת דחה את בקשת המערערת להוצאות, וזאת משום שהעתירה נמחקה נוכח חזרתו של המשיב מסירובו רק לאחר שהוגשה העתירה ורק לאחר שהורה בית המשפט קמא על הגשת תגובה מקדמית.

12. תחילה, תציג המערערת את שגיאותיו של בית המשפט קמא על אודות החלטתו שלא ליתן צו להוצאות; לאחר מכן, תציג המערערת את ההצדקות לפסיקת הוצאות בדין הישראלי; לקראת סיום, תעמוד המערערת על החשיבות של פסיקת הוצאות בהליכים דומים בעתיד, ולבסוף, תעמוד על הטעם מדוע במקרה זה ראוי להתערב בקביעה הנוגעת לפסיקת הוצאות.

ב.1. שגיאותיו של בית משפט קמא שלא לפסוק הוצאות משפט

13. שגה בית המשפט קמא כשסטה מההלכה שנקבעה בפרשת **אל נסאסרה**, וזאת שכן התנאים הקבועים בהלכה התקיימו במלואם בענייננו, כפי שיוצג להלן ונטען בפני בית המשפט קמא.

14. שגה בית המשפט קמא שלא נימק מדוע הוא בחר לסטות מההלכות הפסוקות, הן באשר לעצם פסיקת ההוצאות והן באשר להתעלמותו מקביעות שלפיהן יש לפסוק, לכל הפחות, את הרף התחתון הקבוע בכללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימלי המומלץ), התש"ס–2000 (להלן: "כללי לשכת עורכי הדין").³

15. שגה בית המשפט קמא שלא התייחס בפסיקתו לטענות המערערת על כך שלא הייתה כל הצדקה שלא למסור את מרבית פריטי המידע שהתבקשו בבקשת המידע עובר להגשת העתירה, וללא התערבות בית המשפט.

16. שגה בית המשפט קמא כשהתעלם מבקשת המערערת להשיב את חלק האגרה היחסי שאינו מוחזר בעת השבת אגרה בהליך שנמחק, בהתאם לתקנה 15 לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז–2007.

ב.2. שגה בית המשפט קמא בכך שסטה מהלכת אל-נסאסרה

17. המערערת עמדה במסגרת בקשתה לפסיקת הוצאות על הלכת בית משפט נכבד זה אשר קבעה את המבחנים לפסיקת הוצאות, מקום שבו הליך מנהלי התייטר נוכח שינוי התנהלות המשיב וקבלת הסעד.

18. בפרשת **אל נסאסרה**, המהווה ההלכה הפסוקה בנדון דידן, נקבעו ארבעת המבחנים האמורים:

א. **הצידוק בהגשת העתירה** – המבחן הראשון על פי הלכת **אל-נסאסרה** הוא השאלה אם הייתה הצדקה להגשת העתירה. בענייננו מובן שמעת שסירב המשיב למסור את המידע שהתבקש, במשך שנתיים, בשני סירובים נפרדים ועוקבים ואף לאחר שנשלחה התראה לפני עתירה, לא הייתה למערערת כל אפשרות אחרת אלא לעתור לבית המשפט על מנת לקבל את המידע. הלכה למעשה, הצידוק בעתירה נלמד גם מכך שחודשים מספר לאחר הגשת העתירה, חזר בו המשיב מסירובו הגורף ומסר את **כלל המידע המבוקש**.

ב. **שמה הזדרזה המערערת להגיש את העתירה** – המבחן השני נוגע לשאלה אם המערערת הזדרזה להגיש את העתירה. כפי שתואר בכתב העתירה והן בבקשה לפסיקת הוצאות, המערערת המתינה תקופה ארוכה לקבלת תשובה, בחרה שלא לעתור אחרי הסירוב הראשון אלא רק לאחר זה השני (שלימד כי

³ ע"א 2617/00 מחצבות כנרת (שותפות מוגבלת) נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, נצרת עלית, פ"ד ס(1) 600, 615 (2005); עת"מ 40431-01-16 דחף-דלק בע"מ נ' רשות שדות התעופה (אר"ש 22.3.2016).

מדובר במגמה), ואף כשציין המשיב שדרוש לו זמן נוסף, המתינה המערערת עם הגשת העתירה. עוד תזכיר המערערת כי חוק חופש המידע קובע, ממילא, מועדים ארוכים במסגרת החוק, הרי שאין הצדקה ולא הייתה הצדקה לדרוש להמתין פרק זמן נוסף.

ג. **שמא היה שיהוי בעתירה** – המבחן השלישי נוגע לשאלה האם היה מקום להגיש את העתירה בשלב מוקדם יותר. העתירה הוגשה רק לאחר שהבינה המערערת שעשתה כל שלאל ידה על מנת להימנע מהגשת עתירה, וזו הוגשה במסגרת המועדים הקבועים בדין.

ד. **שמא הגשת העתירה היא שהובילה את המשיב להפסיק את מחדלו/לשנות את החלטתו ולהעניק לעותר את הסעד המבוקש** – המבחן הרביעי והחשוב מבקש לבחון את הקשר הסיבתי שבין הגשת העתירה לבין מסירת המידע על ידי המערערת. המערערת ביקשה לקבל פריטי מידע שונים, לרבות שאלונים, מספר הנסקרים, תוצאות הסקרים ועוד. רק לאחר שהוגשה העתירה ועם קביעת בית המשפט להגשת תגובה מקדמית, חזר בו המשיב מסירובו ומסר את **כלל המידע המבוקש**, לרבות מידע שנטען לגביו כי אין למוסרו נוכח ניהול שגוי של ביצוע הסקר. מסירת המידע באופן גורף לאחר הגשת העתירה, מעידה על השפעתה של העתירה.

19. כאמור, המערערת עמדה בכל המבחנים שקבע בית המשפט העליון בהלכת **אל נסאסרה** ומכאן שגיאתו של בית משפט קמא שלא לפסוק לה הוצאות.

20. בנוסף, הלכות נוספות מצדיקות את עמדת המערערת. כך, בשנת 2010 פסק בית המשפט הנכבד במסגרת פרשת **איוונוב** כי נקודת המוצא היא שאם אכן התייתרה העתירה ונמסר הסעד ללא פסיקה של בית המשפט, הרי שעל המשיב לעתירה להראות מדוע לא הייתה הצדקה לעתירה כדי להימנע מפסיקת הוצאות נגדו:

”אם העותר קיבל את הסעד לו עתר – במלואו או בעיקרו – כי אז קמה חזקה לטובת העותר לפיה העתירה שהגיש היתה מוצדקת. משמעות הדבר היא כי **הנטל עובר למשיבים להוכיח כי לא התקיימה הצדקה לעתירה או כי לא התקיים קשר סיבתי בין הגשת העתירה לבין קבלת הסעד. חזקה כאמור מוצדקת מטעמים מהותיים שהרי בנסיבות בהן העותר זכה לסעד אותו ביקש ובעתירתו לא נפל פגם של שיהוי או אי מיצוי הליכים, כי אז ראוי לכאורה שהצד שכנגד **יישא בחסרון הכיס שנגרם לעותר עקב הגשת העתירה**, אלא אם כן יוכיח הצד שכנגד אחרת.”**

21. כך גם בית משפט נכבד זה קבע בשנת 2016, במסגרת פרשת **שטבון**,⁴ כי עצם התייתרות הסעד בעקבות הגשת עתירה מקימה מעין חזקה שהגשת העתירה הובילה או זירזה את קבלת הסעד, וזאת בין היתר נוכח התנהלות הרשות עובר להגשת העתירה:

”בענייננו מתקיים השיקול המשמעותי בפסיקת הוצאות בכל הנוגע לקיום קשר סיבתי בין הגשת העתירה לבין קבלת הסעד [...] בנסיבות אלה, ניתן להסיק כי הגשת העתירה והדיון בה הובילו, לכל הפחות, לזירוז קבלת הסעד. אפילו היה העניין נפתר בסופו של דבר גם ללא הגשת העתירה, נוכח ההתנהלות שקדמה לה, יש יסוד סביר להניח כי הגשת העתירה תרמה תרומה משמעותית לקבלת הסעד באופן ובזמן שניתן.”

22. הדברים האמורים יפים גם לענייננו, המידע נמסר אך לאחר העתירה ואילו לא הוגשה על ידי המערערת, היה דבק המשיב בסירובו הגורף. סירובו הגורף בשני המקרים מלמד על כוונתו שלא למסור את המידע המבוקש, והוא מסתפק בפרסום ממצאי הסקר והודעות הדוברות הנלוות לסקר.

23. המשיב אמנם טען, כנגד הבקשה להוצאות, שהמידע שהתבקש לא נמסר עובר להגשת העתירה בשל מגפת הקורונה ונוכח כך שטרם נערכה פגישה עם מנכ”ל המשיב, וכך גם פסק בית המשפט קמא, ואולם הסבר זה אינו מניח את הדעת.

⁴ בג”ץ 4573/15 שטבון נ’ השר לענייני דתות (אר”ש 14.9.2016).

24. ראשית, סירוב המשיב לבקשת המידע, כפי שהובא כלשונו, נגע אך ורק **לעניין תוצאות סקר 2019, ולא ליתר פריטי המידע**; שנית, המענה לא נמסר פרק זמן קצר לאחר סיום ספירת הימים, אלא **הסירוב נמסר בחלוף 180 ימים ואילו המידע, רק 10 חודשים לאחר הגשת העתירה.**

25. סעיף 7 לחוק חופש המידע קובע את מסגרת הזמנים למתן מענה לבקשת מידע. במקרים חריגים, רשאית רשות ציבורית להאריך את המועדים עד ל-120 ימים. אין חולק כי המתנה של 10 חודשים, שהם 300 ימים, חורגת בכל קנה מידה מהמועדים הקבועים בחוק ובאיזון שערך המחוקק בין הזכות למידע לבין הזמן שבו יש לאפשר לרשות לאפשר למבקש מידע לממש את זכותו.

26. בית המשפט לעניינים מנהליים מצא זה מכבר, כי על אף השיבושים שלהם גרמה מגפת הקורונה בנוגע לפעילותן של הרשויות הציבוריות, לא ניתן להסביר בשמם עיכוב רב במתן מענה לבקשת מידע. כך נקבע בפרשת **לובי 99** שם דובר על עיכוב של כשמונה חודשים במתן מענה, בעוד שבענייננו הוא רב יותר:⁵

”אף כי ניתן להבין כי שיבושים שהם תולדה של מגפת הקורונה תרמו לכך, חלוף הזמן של כשמונה חודשים עד לקבלת מענה שלם לבקשה, אינו יכול להיות מוסבר אך בגורם זה”.

27. באשר למבחנים שנקבעו בפרשת **אל נסאסרה**, הרי שנקבע שאלה אינם מצטברים, אף שלשיטת המערערת בענייננו מדובר במקרה מובהק שבו מתמלאים כלל המבחנים.⁶

28. בפסיקה נוספת נקבע כי אין מדובר ברשימה ”סגורה” של מבחנים.⁷ בענייננו מדובר במקרה שבמסגרתו לצורך מימוש הזכות למידע נאלצה המערערת להגיש עתירה ולהקצאות משאבים רבים להגשתה ולטיפול בה. כך גם לעיתים תכופות מבקשי מידע נאלצים לעתור ולהשקיע סכומי כסף בשל אי-מענה של רשות ציבורית לבקשת מידע בזמנים הקבועים בחוק. רק לאחר הגשת עתירה, הרשות משיבה, ואלמלא תיפסקנה הוצאות ייווצר מצב שבמסגרתו אף שהצליח אדם לממש את זכותו למידע, הוא נותר בחיסרון כס.

3. ב. שגה בית המשפט קמא בכך שלא התייחס לעקרונות שנקבעו בתקנות סדר הדין האזרחי ובמטרתו

29. לעמדת המערערת שגה בית המשפט בכך שלא התייחס לתקנות סדר הדין האזרחי, אשר קבעו עקרונות מנחים שיש בהם כדי לחזק את העמדה שלפיה היה מקום לפסוק הוצאות בהליך האמור, וכן כי אין לסטות מהתעריף המינימלי של כללי לשכת עורכי הדין (התעריף המינימלי המומלץ), התש”ס–2000.

30. תקנות בתי משפט לעניינים מנהליים קובעות ששופט או רשם רשאים לפסוק הוצאות נגד בעל דין, אך אינם מלמדים על שיקול הדעת שעל בית המשפט להפעיל בקבעו הוצאות משפט. עם זאת, תקנות סדר הדין האזרחי מלמדות על הרציונל העומד בבסיס פסיקת ההוצאות.

31. תקנות 151–157 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע”ט–2018 הובילו לשינוי בתפיסת הוצאות המשפט, כשהתכלית העומדת בבסיס ההכרה בצורך לפסוק הוצאות באה לידי ביטוי בתקנה 151 הקובעת כי:

”חייב בעל דין בתשלום הוצאות נועד לשפות את בעל הדין שכנגד על הוצאותיו בהליך בהתחשב בתוצאותיו, במשאבים שנדרשו לניהולו ובהתנהלות בעלי הדין”.

32. בהמשך, קובעת תקנה 152 כי רק מ”טעמים מיוחדים” לא ייפסקו הוצאות משפט, וכן כי תעריף המינימום, לפי תקנה 153, הוא זה שקבעה לשכת עורכי הדין.

33. בענייננו כלל הסעיפים האמורים לעיל לא באו לידי ביטוי בפסיקתו של בית המשפט קמא:

א. תקנה 151(א) מבהירה, בין היתר, שיש להתחשב בהתנהלות בעלי הדין. מרבית המידע שהתבקש

הוסתר עד להגשת עתירה, **והלכה למעשה חלפו שנתיים מאז הפעם הראשונה שבה התבקש המידע ועד למסירתו**, לאחר הגשת עתירה.

⁵ עת”מ 20485-08-20 **לובי 99 בע”מ נ’ משרד האוצר** (אר”ש 24.11.2020).

⁶ בג”ץ 5962/17 **שמלא נ’ צבא הגנה לישראל** (אר”ש 2.6.2019).

⁷ בג”ץ 2998/16 **אלמוג נ’ רשות המיסים בישראל** (אר”ש 10.7.2016).

ב. ניתן אף לומר כי בהתאם לתקנה 151(ב) ראוי שפסיקת ההוצאות תהיה על הצד הגבוה. בקביעתו שלא לפסוק הוצאות למערערת בהליך בפני בית המשפט קמא נוצרה מציאות שבה "חוטא יוצא נשכר", ואילו הנשכר, שזכה בסעד שלשמו פנה להליך המשפטי, יוצא ששכרו בהפסדו ואף בחיסרון כיס – חרף העובדה שהתנהלות המשיב היא זו אשר הובילה להליך המשפטי.

ג. בהתאם לתקנות 152 ו-153 יש לפסוק הוצאות אלא אם קיימים "טעמים מיוחדים שלא לחייב בהוצאות". זו השנייה, קובעת את הרף התחתון לפסיקת הוצאות, וגם במקרה זה, הפחתה מהרף צריכה להיות מנומקת. התנהלות המערערת אין בה דופי בוודאי לא כזה המצדיק את החלטת בית המשפט. **זאת במיוחד נוכח כך שעולה חשש שפגיעה בכיסם של מי שמבקשים לממש את זכותם למידע עשויה לפגוע באופן ממשי במתן האפשרות לממש את הזכות למידע.**

34. בית משפט נכבד זה כבר התייחס במסגרת קביעותיו השונות לשינוי ברירת המחלף ולתפיסה החדשה של התקנות לעניין פסיקת הוצאות, ויפים לענייני קביעתו של כבוד השופט מינץ בעניין **חברת אמבלייז**:⁸

"אחד מן השינויים שתקנות אלה מביאות בכנפיהן הוא ברירת מחלף של חיוב בהוצאות כאשר על בית המשפט להצביע על טעמים מיוחדים על מנת שלא לעשות כן [...] זאת ועוד, תקנה 151(א) לתקנות קובעת כי תכלית חיוב בעל דין בהוצאות היא 'לשפות את בעל הדין שכנגד על הוצאותיו בהליך בהתחשב בתוצאותיו'."

35. הווי אומר, ניתן ללמוד מתקנות סדר הדין האזרחי על חשיבותן של הוצאות המשפט להבטחת צדק דיוני ולהבטחת שמירה על זכותם של מבקשי מידע בבואם לבקש סעד מערכאה שיפוטית נוכח התנהלותה של רשות ציבורית.

4.ב. פסיקת הוצאות בכלל ובעתירות לפי חוק חופש המידע תוך הפעלת ביקורת שיפוטית על התנהלותן של רשויות ציבוריות

36. על חשיבותה של ביקורת שיפוטית הרחיב יצחק זמיר בספרו הסמכות המנהלית בציינו את המסד של הפעלת הביקורת השיפוטית:

"התפקיד הראשון של הביקורת השיפוטית הוא לתקן עוול שנגרם לאדם שלא כדין עלידי רשות מנהלית בטעות, רשלנות או שרירות. תיקון עוול כזה אינו אינטרס של אותו אדם בלבד. בדמוקרטיה, שמעמידה את האדם בראש מעייניה, הרי זה גם אינטרס ציבורי. לדוגמה, פגיעה בחופש הביטוי של אדם מסויים מכרסמת גם בחופש הביטוי של הציבור כולו".⁹

37. המערערת טענה הן בכתב העתירה והן בבקשה להוצאות שהסירוב, מושא העתירה, באופן שאינו הולם את כללי המשפט המנהלי – שכן עסקינן בסירוב לא מנומק, שהתעלם מהחובה להציג את האיזון בין הזכות למידע לאינטרס ציבורי מוגן, ואת האפשרות למסירת מידע חלקי. כך גם הנמקה מעין זו מנוגדת לנוהל 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע באשר לחובותיהן של רשויות ציבוריות בעת סירובן למסירת מידע.¹⁰

38. זה מכבר נכתב רבות באשר לחשיבותן של הוצאות המשפט עבור בעל דין הפונה לקבלת סעד לערכאות שיפוטיות. כך, קבע בית משפט נכבד זה בשבתו כבג"ץ מספר עקרונית הנוגעים לתפיסה זו ולעקרונות העומדים בבסיס פסיקת הוצאות:¹¹

"העיקרון האחד הנו הבטחת זכות הגישה לערכאות. אין חולק עוד כי המדובר בזכות יסוד של הפרט [...] יש בה גם אינטרס של הציבור כולו בשלטון החוק ובאכיפת החוק. **השאלה אם יכול בעל דין לשאת בעלות ההליך, כמו גם השאלה אם עליו לשאת בהוצאות הצד שכנגד, משליכה אפוא על זכות הגישה לערכאות ויכולת המימוש של זכות זו.** יש להימנע מהרתעת יתר של בעלי הדין [...] העיקרון השני מצוי בשמירה על זכות הקניין של הפרט.

⁸ ע"א 7440/19 חברת אמבלייז בע"מ נ' Double U Trading Fund Inc (אר"ש 27.4.2021).

⁹ יצחק זמיר **הסמכות המנהלית** כרך ראשון 76 (1996)

¹⁰ נוהל מס' 3.1 "דרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע" (23.6.2013).

¹¹ בג"ץ 891/05 תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' הרשות המוסכמת למתן רשיונות יבוא-משרד התעשייה המסחר (אר"ש 30.6.2005).

חיוב בעל דין לשאת בהוצאות המשפט, בין בהוצאותיו שלו – אם זכה בהליך, ובין בהוצאותיו של בעל הדין שכנגד – אם הפסיד בהליך, יכולה היא להיחשב כפגיעה בקניינו של הפרט. **כל כלל לעניין פסיקת הוצאות כולל בחיובו ממילא גם תכליות של הגנה על זכות הקניין**.”

39. לאמור, החלטה שלא לפסוק הוצאות פוגעת קשות בבעלי דין – לרבות בזכות הגישה לערכאות – שכן בפועל הותרת בעל דין ש"זכה" בסעד בחיסרון כיס, תוביל לאפקט מצנן לפנייה נוספת לבתי המשפט, ובתוך כך לפגיעה באפשרות לבקש סעד מהערכאות השיפוטיות ובאפשרות לממש את הזכות למידע.
40. כך גם בעולם המשפט המנהלי שבו ממילא מדובר באופן אינהרנטי בהליך של צד חזק מול צד חלש – המדינה מול האזרח. אף שמדובר בכסף ציבורי, כאשר נפסקות הוצאות משפט כנגד המדינה, אין מדובר במקרה שבו ישנו חשש לפגיעה קשה בקניינו של בעל דין. נהפוך הוא, הותרת המציאות ככזו שמאפשרת למדינה להתנער מאחריות על הליכים שנפתחו בשל התנהלותה, פוגעת בצורה ברורה וקשה עוד יותר בבעל הדין שקיבל את הסעד בגינו פנה לבית המשפט. אין כל הצדקה, לעמדת המערערת, שייוותר מצב שבמסגרתו לא יושב מצבו של עותר, ובמקרה שלנו, של מבקש מידע, למצבו עובר להגשת העתירה, ואף עובר להגשת בקשת המידע.
41. כפי שהורחב לעיל, בקשות המערערת נענו בסירוב פעמיים, בשני המקרים בחר המשיב שלא למסור אף לא פריט מידע אחד, ובשני המקרים לא הוצגו טעמים ממשיים לסירוב הגורף.
42. אף שמוכן שתוצאת ההליכים, מסירת המידע, חיובית, הרי שלא ניתן להתעלם מכך שבפועל, התוצאה צריכה הייתה להתממש עוד בשנת 2019, בבקשת המידע שהוגשה באשר לסקרי 2018. ניכר כי הבחירה הקלה היא לא למסור מידע כברירת מחדל, ואם נדרשים, להתמודד עם עתירה מנהלית בגדר "עוד חזון למועד".
43. כדוגמה, תציין המערערת כי אך לאחרונה התנהלה עתירה כנגד המשיב בהליך זה כנגד 7 בקשות שונות שלא נענו כלל על ידו במשך חודשים רבים.¹² הרי שדוגמה זו רק מבהירה את התחושה הנזכרת בפסקה לעיל, כי הבחירה הקלה היא לא להשיב, עד שאין מנוס, אלא בבית המשפט.
44. רק לאחרונה, במקרה אחר, קבע בית משפט זה בהליך הנוגע לחשיפת חומר ארכיוני כי לעצם התרומה בחשיפת מידע נוכח פתיחת הליך משפטי ישנה משמעות לקביעת הוצאות משפט, בשל הבאתם לידיעת הציבור, אף שבמקרה שם העתירה העקרונית לא התקבלה במלואה, אף שנמסרו פריטי מידע רבים בעקבות הגשת העתירה.¹³
45. פסקי דין רבים דנו בחשש מפני התנהלות שרירותית של רשות ציבורית המותירה אזרח ללא כל אפשרות מלבד הגשת עתירה מנהלית למימוש זכותו. כך קבע בעבר בית המשפט לעניינים מנהליים:
- "לא יתכן שאזרח שנוזקק לרשות, ימצא מולו דלת נעולה, אוזן ערלה וחלון אטום. לא יתכן שרק עתירה מינהלית תגרום לרשות למלא חובתה הפשוטה להתייחס לאזרח".¹⁴
46. במסגרת הליך שניהלה המערערת מול משרד החוץ בשנת 2017 נדון סירובו של משרד החוץ למסירת מידע אף שמידע זה נמסר בעבר בנוגע לשנה אחרת. נוכח כך, הוגשה עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים, לאחר שהמשיב לא נתן טעם לשינוי עמדתו. כמו במקרה מושא הערעור, גם אז, לאחר הגשת העתירה מסר המשיב את כלל פריטי המידע המבוקשים, ובית המשפט חיבהו בהוצאות בסך 8,000 ₪, והרחיב כי:
- "יש להביא בחשבון גם את הצורך למנוע מצב שבו ייגרם חסרון כיס לאזרח, אשר נצרך לפנות לבית המשפט על מנת שבקשה מוצדקת שלו לקבלת מידע מן הרשות תזכה למענה הולם מן הרשות".¹⁵
47. בשני מקרים נוספים היה זה משרד התחבורה שסירב למסור למערערת מידע הנוגע למיחות הזוכים בהיתר לנסיעה בנתיב תחבורה ציבורית ובמקרה אחר למי שזכו לקבל היתר לנסיעה עם פנס מהבהב (צ'קלקה). בשני

¹² עת"מ 36850-06-21 התנועה לחופש המידע נ' משרד הבריאות.

¹³ בג"ץ 3345/19 קפלן נ' ארכיון המדינה (אר"ש 13.9.2021).

¹⁴ עת"מ 1602/06 ארואטי נ' משרד הפנים (נבו 24.1.2007).

¹⁵ עת"מ 71747-01-17 התנועה לחופש המידע נ' משרד החוץ (אר"ש 2.7.2017).

המקרים בעקבות עתירה על סירוב לקוני נמסר חלקו הארי של המידע ונפסקו הוצאות לטובת המערערות, בשיעור 6,000 ו-6,500 ₪.¹⁶

48. נכון יהיה, לעמדת המערערות להזכיר את חשיבותו של חוק חופש המידע במדינה הדמוקרטית ודי לצטט בקצרה מקביעותיו של בית משפט נכבד זה בפרשת **דרוקר** :

"הזכות לקבל מידע מרשויות ציבוריות היא אחת מזכויות היסוד במשטר דמוקרטי. היא תנאי בסיסי להגשמתו של חופש הביטוי ולמימוש זכויותיו הפוליטיות והאחרות של אדם בכל תחומי החיים. נגישות רבה יותר למידע תסייע לקידום של ערכים חברתיים ובהם שוויון, שלטון החוק וכיבוד זכויות האדם, ותאפשר גם בקרה טובה יותר של הציבור על מעשי השלטון (מתוך המבוא לדברי ההסבר להצעת חוק חופש המידע, התשנ"ז-1997, ה"ח 2630) דומה כי דברים תמציתיים אלה מדברי ההסבר להצעת החוק משקפים את התורה כולה על רגל אחת באשר לתכליותיו החשובות של חוק חופש המידע".

ובהמשך :

"יפים לענין זה דברים שכתב חברי השופט נ' הנדל : 'בבסיסו של חוק חופש המידע עומדים מספר אינטרסים מן המעלה הראשונה. הוא נועד להגשים את זכות הפרט לחופש הביטוי הניתנת לכל אזרח בישראל ואת זכותו לדעת – הנגזרת ממנה ; שהרי הא בהא תליה : בלא מידע אין דעה, ובלא דעה אין ביטוי [...] חופש המידע נתפש ככלי הכרחי להגשמת המשטר הדמוקרטי, אשר במהותו ולשם מימוש זכויותיהם הפוליטיות של היחידים בו מצריך זרימת מידע חופשית, החלפת דעות ורעיונות".¹⁷

49. כל אימת שרשות ציבורית לא עומדת בחובותיה לבחון בקשות מידע "בלב פתוח ובנפש חפצה", ובהתאם לדין הרי שהיא פוגעת באותם העקרונות המוזכרים לעיל.

50. גם בספרות יוחס לבית המשפט התפקיד להבטיח ש"חוטא לא ייצא נשכר" :

"לבתי המשפט שמור תפקיד חשוב מאוד בהטמעתו של חוק חופש המידע. בשנות חייו הראשונות של החוק, על בתי המשפט לקבוע את הסטנדרטים להפעלת החוק, בכלל, ולדאוג שלא יוצא החוטא באי-ציות לחוק נשכר, בפרט. במילים אחרות, תפקידם של בתי המשפט הוא להבהיר לרשויות שעליהן להתייחס ברצינות לחוק חופש המידע ולספק במהירות כל מידע שחובה לספק על פיו".¹⁸

ובהמשך :

"במקרים אחרים, מסכימים נציגי הרשות למסור את המידע (אותו סרבו למסור קודם לכן) עם הגיען לדיון בבתי המשפט בעתירה למסירת המידע, לפני או אחרי רמזים של בית המשפט בדבר הצורך לעשות כן. גישה כזו מעידה כי לא היה מקום לאי-מסירתו של המידע מלכתחילה, וכי תקוותה של הרשות היתה שהמבקש יתייאש מן הקשיים המוערמים עליו ולא ישקיע את משאבי הזמן והכסף הניכרים הכרוכים בפנייה לבית המשפט לצורך אכיפת זכויותיו על פי דין".¹⁹

51. המציאות שהותוותה בהחלטתו של בית משפט קמא עשויה ליצור תמריץ שלילי לשיפור התנהלותן של רשויות ציבוריות בעתיד, במקרים דומים, וכך אף לפגוע במאמצם של עותרים ציבוריים, כך למשל נקבע :

"בשאלת פסיקת הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין בעניינם של 'עותרים ציבוריים' קיימים שיקולים נוספים. בית משפט זה הכיר לא אחת בחשיבות עתירות המוגשות על-ידי 'עותרים ציבוריים' ככלי שנועד לקדם את שלטון החוק, עקרונות חוקתיים ותיקון פגמים מהותיים בפעולות המינהל הציבורי".²⁰

52. על כן, הרי שלא רק שהדין מצדיק פסיקת הוצאות, אלא שאי-פסיקת הוצאות פוגעת במימוש הזכות למידע.

¹⁶ עת"מ 29626-04-18 התנועה לחופש המידע נ' משרד התחבורה (21.1.2019); עת"מ 46957-02-18 התנועה לחופש המידע נ' משרד התחבורה (25.11.2018).

¹⁷ עת"מ 7678/16 דרוקר נ' הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד ראש הממשלה (נבו 7.8.2017).

¹⁸ הלל סומר "חוק חופש המידע: הדין והמציאות" המשפט ח 435 (התשס"ג).

¹⁹ שם, בעמ' 445-446.

²⁰ עת"מ 4620/11 קישאוי נ' שר הפנים (אר"ש 7.8.2012).

ג. ערעור על פסיקת הוצאות משפט – הדין הנוהג וחשיבותה של הפעלת ביקורת שיפוטית

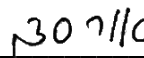
53. בית משפט נכבד זה קבע בעבר שערכאת ערעור בדרך כלל לא תתערב בשיקול הדעת של הערכאה הדיונית בקביעת הוצאות משפט. במסגרת פרשת **קוטלר** נקבעו מבחנים להתערבות שכזו, עת שנקבע שיש מקום להתערב בקביעה בנוגע לגובה הוצאות במקרים שבהם זוהתה **טעות משפטית** בפסיקתן, או אם נתגלה פגם או פסול בשיקול-דעתה של הערכאה הראשונה.²¹
54. בענייננו אין מדובר בערעור הנוגע לגובה ההוצאות, אלא בקביעה שלא להשית הוצאות, על אף הכשלים בהתנהלות המשיב שהובילו את המערערת לפנייה לבית המשפט, בלית ברירה.
55. ניתן לומר כי החלטתו השגויה של בית משפט קמא מאותתת לרשויות הציבוריות כי הליך משפטי אינו בעוכריהן, וכי אין לו כל השלכות של ממש.
56. המערערת אינה טוענת להפיכת החריג לכלל, כי אם לקבוע כי הסטנדרט שנקבע בפסיקותיו של בית משפט נכבד זה צריך להישמר, וכי יש להבטיח שלא ייוצר מצב שבו מבקשי מידע ייצאו בהפסד, מקום שבו הם מבקשים לממש את זכותם למידע ונאלצים להשקיע ממשאביהם לצורך כך.

אחרית דבר

57. המערערת, היא התנועה לחופש המידע, פועלת מיום הקמתה לקידומו של חוק חופש המידע וליישומו התקין על ידי רשויות ציבוריות, מבקשת מבית המשפט הנכבד לתקן את השגיאות שנפלו בהחלטת בית משפט קמא שלא לפסוק הוצאות לטובתה, במקום בו אלמלא הייתה פונה לבית המשפט, המשיב לא היה משנה החלטתו.
58. אי-פסיקת הוצאות פוגעת בעקרונות רבים, כפי שכבר נטען, כמו השפעה על זכות הגישה לערכאות, על האפשרות לקדם זכויות וכן על ההבטחה שרשויות ציבוריות לא ינהגו באופן שרירותי בעתיד.
59. על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להתערב בהחלטת בית משפט קמא ולפסוק הוצאות לטובת המערערת וכן לקבוע הוצאות בנוגע להליך בפני בית משפט נכבד זה.

רחלי אדרי, עו"ד

אור סדן, עו"ד

²¹ בע"א 1937/92 קוטלר נ' קוטלר, פ"ד מט(2) 233 (1995).

רשימת נספחים: תוכן עניינים

עמוד	שם הנספח	
12	העתק העתירה שהוגשה לבית המשפט קמא (על נספחיה)	א
23	העתק בקשת המידע מושא העתירה – נספח 1 לנספח א'	
26	העתק הסירוב לבקשת המידע מושא העתירה – נספח 2 לנספח א'	
27	העתק בקשת המידע שהוגשה בשנת 2019 והסירוב לה – נספח 3 לנספח א'	
31	העתק ממכתב מיצוי ההליכים לפני הגשת העתירה – נספח 5 לנספח א'	
40	העתק פסק דינו של בית המשפט קמא באשר לפסיקת הוצאות	ב
42	המענה שנמסר בעקבות הגשת העתירה	ג
47	בקשת המשיב למחיקת העתירה	ד
51	תשובה העותרת לבקשה למחיקת העתירה	ה
55	בקשת המערערת לפסיקת הוצאות בבית המשפט קמא	ו
59	תשובת המשיב לפסיקת הוצאות בבית המשפט קמא	ז
63	ייפויי כוח המערערת לבאי כוחה	ח
65	תצהיר מנכ"לית המערערת	ט

נספח א'

**העתק העתירה שהוגשה לבית
המשפט קמא**

בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

העותרת: **התנועה לחופש המידע (ע"ר) (מס' 580425700)**

ע"י עוה"ד אור סדן, מ.ר. 75759 ו/או איה מרקביץ, מ.ר. 75726
ו/או רחלי אדרי, מ.ר. 64835 ו/או יערה וינקלר שליט, מ.ר. 69711
רחוב סעדיה גאון 26, תל-אביב-יפו
טל': 03-9560146 ; פקס: 03-9560359
כתובת דוא"ל: info@meida.org.il

- נגד -

המשיב: **משרד הבריאות**

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים
טלפון: 02-5419555 ; פקס: 02-6705642
כתובת דוא"ל: ez-jer@justice.gov.il

אגרה: עם הגשת העתירה שולמה אגרה בסך 1,969 ₪, בהתאם לפרט 20 לתוספת לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007.

עתירה מנהלית

[עפ"י חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998]

פתח דבר

מוגשת בזאת לבית המשפט הנכבד עתירה מנהלית לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן גם: "חוק חופש המידע" או "החוק").

1. בית המשפט הנכבד מתבקש במסגרת עתירה זו להורות למשיב למסור לידי העותרת, התנועה לחופש המידע, את המידע שנתבקש מטעמה בבקשה שהוגשה לפי חוק חופש המידע למשיב וזאת בנוגע לתוצאות סקרי שביעות הרצון שערך המשרד באשר לשנים 2018-2019 (להלן: "הבקשה" או "בקשת המידע").

2. במסגרת הבקשה מושא העתירה התבקש מידע העוסק הן בתוצאות הסקר, הן במתודולוגיה של הסקר והן במסקנות העולות מביצוע הסקר. בקשת המידע מצורפת ומסומנת **כנספח 1** לעתירה זו.

3. עניינה של עתירה זו הוא סירובו לבקשה של המשיב, שנמסר ללא כל נימוק המניח את הדעת ובאופן כוללני, אף שניכר שלא יכולה להתעורר פלוגתא בנוגע למסירת חלקים נרחבים מן המידע שהתבקש. סירוב המשיב, מצורף ומסומן **כנספח 2** לעתירה זו.

4. לעמדת העותרת, סירוב המשיבה הוא לקוני ואינו עולה על הכללים הנוגעים למענה בעת דחיית בקשת מידע. כך, הסירוב לא כלל כל הסבר מדוע הסייג שנטען לו במסגרת הסירוב רלוונטי בענייננו, וכן לא הוצג אופן הפעלת שיקול הדעת שעל רשות ציבורית לשקול בבואה לסרב לבקשת מידע. כל זאת, בשים לב לזכות הציבור למידע המעוגנת בחוק, וכן להוראות סעיף 10 לחוק המדגיש את החשיבות של מידע בעל ערך בריאותי לציבור וכן להוראות סעיף 11 לחוק המורה על מסירת מידע חלקי, מקום שבו לא ניתן את המידע המלא.

5. על כן, בית המשפט הנכבד מתבקש לחייב את המשיב למסור לידי העותרת את המידע במלואו, או לכל הפחות לעשות שימוש בסמכותו הקבועה בסעיף 17 לחוק ולהורות על מסירת מידע חלקי.

6. כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לפסוק הוצאות לטובת העותרת, וזאת לרבות שכר טרחת עו"ד ומע"מ כד"ן. זאת, לא רק נוכח העובדה שעל המשיב היה למסור את המידע שהתבקש לידי העותרת, אלא גם, ואולי במיוחד, מפאת העובדה כי סירוב המשיב לבקשת המידע אינו עומד בדרישות החוק כמו גם בדרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע לפי [נוהל מס' 3.1 של היחידה לחופש המידע במשרד המשפטים](#). אלה ואלה אילצו את העותרת לפנות לבית המשפט, ובתוך כך, להשקיע משאבים רבים.

הצדדים לעתירה

7. העותרת, התנועה לחופש המידע (ע"ר), פועלת משנת 2004 כדי לקדם את יישומו של חוק חופש המידע ולעודד שקיפות שלטונית, מתוך מטרה לחזק את הדמוקרטיה בישראל ולהשריש נורמות ראויות של מנהל ציבורי תקין. במהלך מגפת הקורונה ובעקבותיה, החלה העותרת לפעול רבות לחשיפת מידע הנוגע לפעילות המשיב, וזאת מהטעם המרכזי כי סוגיית בריאות הציבור ופעילותו של המשיב כרגולטור האמון על בריאות הציבור, באה לידי ביטוי ביתר שאת בתקופה זו, על אף חשיבות פעילותו בשגרה.

8. המשיב הוא משרד הבריאות, המהווה רשות ציבורית כהגדרתה בסעיף 12(1) לחוק חופש המידע. היא הרשות שאצלה נוצר ונמצא המידע שהתבקש במסגרת הבקשה מושא העתירה.

הסמכות לדון בעתירה

9. בהתאם לסעיף 17 לחוק חופש המידע וסעיף 5 לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000, וכן תקנה 2 לתקנות בתי משפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), תשס"א-2000 לבית המשפט הנכבד הסמכות העניינית והמקומית לדון בעתירה זו.

הרקע והעובדות הנדרשות לעתירה

10. העותרת, אשר כאמור לעיל מקדמת שקיפות באמצעות שימוש בחוק חופש המידע, פועלת מזה שנים לחשיפת מידע בעל ערך ציבורי, הנאסף על ידי הרשויות הציבוריות בישראל.

11. עוד בשנת 2019 הגישה העותרת בקשה לקבלת מידע הנוגע לסקר שביעות רצון שערך המשיב בנוגע לשנת 2018. אולם, כמו היום גם אז, סירבה המדינה למסור את המידע שהתבקש וזאת בהתבסס על טיעון כי מדובר במידע לשימוש פנימי וכן כזה שעשוי לפגוע בגיבוש מדיניות.

בקשת המידע הקודמת וכן התשובה לה, מצורפות ומסומנות [כנספח 3](#) לעתירה.

12. ביום 5.8.2020 הוגשה בקשת המידע מושא העתירה, ואלה פרטיה, כפי שהוגשו:

שלום רב,
לאחרונה פורסם מידע חלקי הנוגע לסקר שביעות רצון לקוחות משרד הבריאות שערך המשרד באשר לשנת 2019.
בהתאם להוראות חוק חופש המידע, נבקש לקבל את המידע הבא באשר לתוצאות הסקרים של השנים 2018 ו-2019, ובכלל זאת את הפרטים הבאים:

1. רשימת השאלות שכלל כל אחד מהסקרים;
2. מספר המשתתפים בכל אחד מהסקרים;
3. התפלגות המשתתפים בכל אחד מהסקרים, לרבות חתך ערים/גילאים/מגדר, בהתאם למידע המצוי בידכם;
4. תוצאות כל אחד מהסקרים, בפירוט מלא לרבות התוצאות הגולמיות (מבלי לפגוע בפרטיותו של משתתף בסקר, אלא מענה באופן שלא מאפשר זיהוי);
5. כל חומר הנוגע לסיכום המסקנות העולות מהסקרים (חו"ד/מסקנות/מצגות וכו').
6. סיכומי ישיבות שנגעו להצגת המסקנות העולות מהסקרים השונים.

13. ביום 1.9.2020, בהתאם לסעיף 7(ב) לחוק חופש המידע, מסר המשיב את הודעתו בדבר אורכה ראשונה של 30 ימים.

הודעה בדבר אורכה ראשונה לעניין סעיף זה, מצורפת ומסומנת **בנספח 4** לעתירה.

14. מאז לא נשמע קולו של המשיב, אלא עד יום ה-7.2.2021, בחלוף שישה חודשים ובחריגה של כחודשיים מהמועדים הקבועים בחוק חופש המידע (וזאת, בשים לב שאף לא נשלחה כל ארכה נוספת מעבר לארכה הראשונה), אז מסר הוא את סירובו למסירת המידע.

15. את הסירוב תלה המשיב בכך שבנוגע לסקר משנת 2018, התגלו בו פערים ולכן המשיב למד מכך לקראת הסקר שנערך באשר לשנת 2019, ובאשר לסקר לשנת 2019 נכתב כי הסירוב נתמך בסעיף 9(ב)(2) לחוק, היינו, פגיעה בעיצוב מדיניות הרשות. עוד נטען בהקשר זה כי הסקר משנת 2019 טרם הוצג למנכ"ל משרד הבריאות "לאור המצב המיוחד השורר במדינה ובמשרד הבריאות בפרט מתחילת שנת 2020 בשל נגיף הקורונה". כמו כן, הוסבר כי "הצגת הסקר בפני המנכ"ל היא שלב הכרחי לגיבוש העמדה ביחס למתכונת הסקר, וגיבוש מדיניות ביחס לפרסום תוצאות הסקר".

16. יוער פעם נוספת כי האמור צוין באופן לקוני, מבלי שברור לגמרי כיצד סעיף החוק עליו נשען המשיב רלוונטי לפריטים שהתבקשו במסגרת בקשת המידע, לא כל שכן כיצד האמור בנוגע לסקר 2018 רלוונטיים לעניינו. כלומר, גם אם נלמדו מסקנות מאופן ניהול הסקר בשנת 2018, הסקר התחיל והסתיים, קיומו התאפשר בזכות המנדט שנתן הציבור לרשות וכך גם הוא נערך באמצעות כספי ציבור, וגם אם מסקנותיו אינן טריוויאליות, גם לציבור מצויה הזכות ללמוד מהסקר שבוצע.

17. במסגרת הסירוב, לא הוצג כל איזון שערך המשיב בין הזכות למידע לבין האינטרס המוגן שהרשות טוענת לו, וזאת במיוחד שעה שמדובר במידע הנוגע לאיכותה של מערכת הבריאות ולאופן שבו הציבור מזהה את מתן שירותי הבריאות בישראל במידת מה, בעוד שסוגיות הנוגעות לבריאות זוכות למעמד מיוחד בחוק חופש המידע, בהתאם לאיזון המצוי בסעיף 10 לחוק.

18. בעקבות סירוב המשיב, ביום 15.2.2021 הודיעה העותרת על כוונתה לעתור לבית המשפט נוכח הסירוב, אלמלא ישנה או ינמק המשיב את התייחסותו, וזאת משלושה טעמים מרכזיים: ראשית, מהטעם שסעיף הסירוב אינו רלוונטי למרבית סעיפי הבקשה; שנית, כי לא נבחנה האפשרות למסור מידע חלקי; שלישית, כיוון שלא הוצג כיצד הפעיל המשיב שיקול דעת בבואו לבחון אם למסור את המידע אם לאו.

המכתב מצורף ומסומן **כנספת 5** לעתירה.

19. במסגרת המכתב הובהר כי העותרת תראה עצמה חופשיה לפנות לבית המשפט, אלמלא ישנה המשיב את תשובתו. ואכן, נוכח היעדר התייחסות לאמור במכתב האמור, והעובדה כי המשיב לא חזר בו מסירובו, ולו באופן חלקי או תוך מתן נימוקים ברורים, מוגשת עתירה זו.

הטיעון המשפטי

האינטרס הציבורי שבחופש המידע ועל פרסום תוצאות סקרים לטובת הציבור

20. חוק חופש המידע מעגן את זכות הציבור לקבל מידע השמור עבור אזרחי ותושבי המדינה, בנאמנות, אצל הרשויות הציבוריות. החוק מעגן תפיסה שלפיה יש לאפשר "זרימה חופשית" של מידע מהשלטון אל הציבור, וזאת כחלק מתפיסה הדמוקרטית שלפיה למידע חשיבות רבה עבור הציבור, כדי שזה יוכל לגבש את עמדותיו בנושאים שונים:

"הזכות לקבלת מידע על פעילותן של רשויות ציבוריות היא מאבני היסוד של חברה חופשית. היא נוגעת לעצם קיומו של המשטר הדמוקרטי, היא מזינה את חירות הביטוי וניזונה ממנה, והיא משקפת את התפיסה המשפטית שלפיה הרשות כנאמן הציבור מחויבת לדאוג לציבור ולא לעצמה במילוי תפקידיה".

עע"ם 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ**, פ"ד ס(4) 217, פס' 8 לפסק הדין (2006) (להלן: פרשת **המועצה להשכלה גבוהה**).

21. כך גם עמד בית המשפט העליון, לא אחת, על חשיבותה של הזכות למידע למתן אפשרות לציבור לבקר את פעולותיו של השלטון:

"בהקשר זה לא ניתן שלא לציין גם את הקשר ההדוק שיש בין הזכות למידע למימושה של חירות הביטוי [...] כטעם התומך במסירת המידע לידיה של המערערת. גופים דוגמת המערערת, כמו-גם עיתונאים וכלי התקשורת, הם ערוכה לקיומה של חברה מתוקנת. הם אמצעי חיוני להגשמת חופש הביטוי ולמימוש אפשרותו של הציבור למתוח ביקורת על פעולות השלטון ולתרום לכינונה של תרבות שלטונית נאותה. תרומתם של גופים וגורמים מעין אלה לעיצוב פניה של החברה מותנית במידה רבה ביכולתם לממש את הזכות למידע".

עע"ם 9341/05 **התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות**, פס' 36 לפסק הדין (אר"ש 19.5.2009).

22. במסגרת בקשת המידע מושא עתירה זו, התבקש המשיב למסור מידע שיש בו כדי לאפשר לציבור לבחון כיצד הוא עצמו רואה את תפקודו של מי שאמון על האסדרה של בריאות הציבור, משרד הבריאות. עריכת סקר במשרד ממשלתי, מטרתו לתת בידי המשרד נתונים על האופן שבו תופס הציבור בישראל את אופן פעילותו וכיצד הוא מעריך את שירותיו, כמי שכאמור אמון על מתן האפשרות לממש את הזכות לבריאות.

23. סוגיית אי-פרסום הסקרים הנוגעים לרמת שביעות הרצון של הציבור ביחס לפעולותיהם של יחידות משרד הבריאות עלתה לתודעה הציבורית, בין היתר, במסגרת כתבות שפרסמה עיתונאית "ישראל היום" מיטל יסעור בית-אור, אשר במשך שנתיים עקבה אחר סירוב המשיב למסור את המידע המבוקש. כך גם התייחס עו"ד עדי ניב-יגודה במסגרת הכתבה לעובדה המטרידה שבעוד בוחר המשיב לפרסם

סקרים שנערכים על גופים אחרים, הרי שאת הסקרים שהוא עורך על עצמו, הוא מסרב למסור לידי הציבור.

24. בהתאם לכתבותיה של יסעור, עולה כי ה"ציונים" שניתנו לפעילותו של משרד הבריאות הם נמוכים, ועוד מציינת בכתבתה, כי ייתכן וזהו גם הטעם לסירובו של המשיב למסור את המידע המבוקש. מאליו מובן כי מדובר בסירוב שאינו עולה בקנה אחד עם חוק חופש המידע, וכי ישנו אינטרס ציבורי משמעותי בפרסום מידע מעין זה, על מנת שהציבור יכיר את המצב בנוגע לפעילותו של המשיב, ובד בבד, יוכל להביע עמדה בנושא, כראות עיניו.

כתבותיה של מיטל יסעור בית-אור מצורפות ומסומנות **כנספח 6** לעתירה זו.

25. ראוי לציין כי המשיב עצמו נוהג לפרסם סקרים באתרו, בנוגע לחוות מטופלים וכן נושאים נוספים שבהם הוא עוסק. כך, לדוגמה, ניתן למצוא סקרים שנערכו בנוגע לטיב השירות הניתן בבתי החולים השונים: "סקר חווית המטופל במחלקות שיקום" שנערך על ידי אגף השירות, ופורסם במלואו לרבות חלקים מהממצאים הגולמיים (**קישור**) וכן סקר הנוגע למוסדות סיעודיים: "סקר חווית המטופלים במוסדות סיעודיים", שנערך אף הוא על ידי אגף השירות, ופורסם אף הוא באתר משרד הבריאות (**קישור**) וכן סקר חוויית המטופל במחלקות לרפואה דחופה משנת 2017 (**קישור**).

מספר עמודים מסקרים אלו מצורפים ומסומנים **כנספח 7** לעתירה זו.

26. כך גם מפרסמת היחידה הממשלתית לחופש המידע את תוצאותיו של סקר שביעות רצון הנוגע להיבטים שונים של הגשה וטיפול בבקשות חופש המידע. כך, בפרסום תוצאותיו הגולמיות של סקר שנערך בשנת 2020 נכתב כי:

"מדי שנה מפרסמת היחידה הממשלתית לחופש המידע סקר שביעות רצון בקרב מגישי בקשות חופש מידע. בסקר התבקשו הפונים לחוות דעתם לגבי תהליך הגשת הבקשה, זמינות הממונים על חופש המידע, אופן המענה, שביעות רצונם הכללית, החסמים העומדים בפניהם בעת הגשת בקשה ועוד".

27. במסגרת הפרסום, מצורפים קבצים בפורמט דיגיטלי הכוללים את התוצאות הגולמיות בכללותן (**קישור**).

28. מהאמור עולה לא רק כי ישנה חשיבות ציבורית רבה לשקיפות אלא כי ממילא פרסום תוצאות סקרים, הוא בגדר דבר שבשגרה. אף שמדובר בכלי המשמש גם את הרשויות הציבוריות עצמן, וטוב שכך, הרי שישנה חשיבות עליונה לפרסום מידע גולמי מעין זה לציבור בכללותו, על מנת שיתאפשר לו לבחון את תפקודה של הרשות בהתאם לזכותו הדמוקרטית.

על חובת ההנמקה

29. כפי שצוין לעיל, לא רק שבחר המשיב לסרב, בפעם השנייה, לבקשת המידע של העותרת באשר לסקרים שנערכים אצלו והנוגעים לשביעות רצון הציבור מתפקוד המשיב, הרי שהוא עשה כן מבלי לנמק את החלטתו כנדרש בחוק ובפסיקה.

30. סעיף 7(ו) לחוק חופש המידע קובע כי בדחיית בקשת מידע, על הרשות לפרט את נימוקי הדחייה. נדמה שמוכן הדבר כי אין הכוונה לסירוב לקוני המעיד אך על סעיפי החוק הרלוונטיים, אלא להנמקה שיש בה כדי להסביר הכיצד החליטה רשות ציבורית למנוע ממבקש מידע לממש את זכותו למידע, המעוגנת כאמור בחוק חופש המידע.

31. לא זו אף זו אלא שנוהל מספר 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע "דרישות המענה בדחיית בקשת מידע", המחייב את המשיב, נקבע כי בעת סירוב למסירת מידע, על הרשות לבחון ולנמק הכיצד הסירוב עולה בקנה אחד עם האמור בחוק, הכיצד איזנה הרשות בין הזכות למידע ואינטרסים נוספים שהזכות למידע מעגנת אל מול הזכות המוגנת שבעקבותיה סירבה הרשות למסור את המידע וכן האם ובאיזה אופן נלקחו בחשבון סעיף 10 לחוק המבקש לעגן שיקולים שיש לקחת עובר לסירוב, וכן סעיף 11 לחוק שעניינו בחינת האפשרות של מסירת מידע חלקי.
32. בסיכום הנוהל מובהר כי בעת מתן מענה הכולל סירוב על הרשות הציבורית: לפרט את סעיף הסירוב; לפרט מדוע הסעיף רלוונטי; לפרט את האינטרס הציבורי שנלקח בחשבון; להבהיר "מדוע במכלול השיקולים [...] החליטה הרשות להעדיף את אי הגילוי על פני חשיפתו"; ולהבהיר מדוע לא יכולה הייתה היא למסור מידע חלקי.
33. כך גם בפרשת **המועצה להשכלה גבוהה**, קבעה שופטת בית המשפט העליון (כתוארה אז) אסתר חיות, כי במיוחד במקרים שבהם הבסיס לסירוב הוא סעיף 9(ב) לחוק, הרי שעל הרשות להפעיל שיקול דעת בצורה רחבה יותר:

"הסייגים שאליהם מתייחס סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע מתונים יותר. אין מדובר באיסור על מסירת המידע, אלא במידע שאין חובה לרשות למסור. על כן מתחם שיקול הדעת שעל הרשות להפעיל בטרם תסרב למסור מידע מן הסוגים המפורטים בסעיף 9(ב) לחוק רחב יותר"

34. ובהמשך, נקבע הן בנוגע לבחינת סבירות ההחלטה והן בנוגע להנמקה שעל הרשות לנמק בבואה לסרב לבקשת מידע, שצריכה לכלול את אופן הפעלת שיקול הדעת, וזאת ממספר טעמים:
- "כדי שהחלטה לסרב למסירת מידע מכוח סעיפים 8 ו-9 לחוק תעמוד במבחן הסבירות, על הרשות לאתר ולבחון את מכלול השיקולים הצריכים לעניין ולאזן ביניהם, בין היתר בהסתייעות בכלי העזר שהועמדו לרשותה לצורך כך בסעיפים 10 ו-11 לחוק חופש המידע. חובה אחרת המוטלת על הרשות מכוח הדין המינהלי בכל הנוגע לטיפול בבקשה למסירת מידע לפי חוק חופש המידע, היא החובה לנמק את הסירוב למסירת המידע שנתבקש, כולו או חלקו, ככל שכך החליטה. **חובת ההנמקה מקטינה את החשש מפני החלטות שרירותיות או שגויות והיא תורמת לבניית האמון במערכת היחסים שבין הרשות לאזרח במדינה דמוקרטית [...]** רשות ציבורית אינה רשאית להסתפק בסירוב לקוני לבקשה למסירת מידע ועליה לפרט את הטעמים לכך כדי לאפשר למבקש המידע לעמוד על טעמים אלה ולשקול את מהלכיו. פירוט הטעמים לסירוב מאפשר גם לבית המשפט לעמוד על השיקולים ששקלה הרשות ועל האיזון הפנימי שערכה ביניהם, בהעבירו את ההחלטה תחת שבט ביקורתו".

פרשת **המועצה להשכלה גבוהה**, פסי' 11 ו-22–23 לפסק הדין.

35. הנה כי כן, הרי שדבר מהחובות הקבועות בחוק, בנוהל מספר 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע וכן בפסק הדין המנחה שניתן בפרשת **המועצה להשכלה גבוהה** לא התקיים בענייננו, ורק בכך יש כדי למתוח ביקורת על פעילותו של המשיב ולהתערב בהחלטה שנתן במסגרת בקשת המידע מושא העתירה.
36. המשיב, כאמור, לא נימק את החלטתו מלבד אזכור לקוני של סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע, לא הראה הכיצד הסעיף רלוונטי לענייננו, בנוגע לכל אחת מהשנים, ולא הראה אם וכיצד הפעיל שיקול דעת באופן בנוגע לאפשרות למסור את המידע, ולא הציג כיצד התחשב הוא בסעיפים 10 ו-11 לחוק חופש המידע,

שיש בהם כדי להטות את האינטרסים השונים הנוגעים לדבר או לאפשר פגיעה מינורית בזכות למידע על ידי מסירת מידע חלקית.

37. בד בבד, בעצם המענה הלקוני פגע המשיב גם ביכולתו של בית המשפט להעביר את "שבט ביקורתו" על פעילות המשיב, כמתואר בפרשת המועצה להשכלה גבוהה.

38. בעצם כך, הפך המשיב את נוהל מספר 3.1 למעין אות מתה, ואת פסיקתו של בית המשפט העליון ל"המלצה" בלבד, וזאת בניגוד לכללים המשפטיים הברורים.

על סירובו של המשיב – והשימוש בסעיף 9(ב)(2) (מדיניות בשלבי עיצוב)

39. את סירובו למסירת המידע המשיב מבסס, ככלל, על סעיף 9(ב)(2) לחוק המבקש להגן על מסירת מידע הנוגע ל"מדיניות בשלבי עיצוב". אף שבאשר לנתוני 2018, נימוקו אינו ברור, והדיון להלן ייעשה בנפרד תוך בחינת הטיעון הנוגע לנתוני 2018 ומשם לטיעון הכללי הנוגע למדיניות בשלבי עיצוב.

40. בסירובו לא נימק המשיב מדוע, לשיטתו, פרטי המידע המבוקשים נוגעים למדיניות בשלבי עיצוב, וזאת מהטעם שהמידע שהתבקש נוגע לעניינים עובדתיים שעלו מהסקר, וכן מסקנות: שאלות שנשאלו בסקר, מספר נשאלים, תוצאות גולמיות של הסקרים ותוצאות דיונים הנוגעים לסקרים אלו, לפגוע בגיבוש מדיניות.

הטיעון הנוגע לנתוני 2018

41. באשר לסקר של שנת 2018 טען המשיב טענה לקונית שלפיה הסקר "לא בוצע כראוי", ובשל כך "בוצע שינוי מקיף באופן ביצוע הסקר". המדובר באמירה שלא ניתן ללמוד ממנה דבר – ולא ברור על איזה סייג נשען הסירוב בהקשר זה.

42. יתרה מכך, הרי שאם "בוצע שינוי מקיף באופן ביצוע הסקר", האינטרס הציבורי המלמד על השינויים הוא רב עוד יותר, על מנת שיוכל כל אזרח או תושב לבחון כיצד מתקן את עצמו המשיב ומשפר את דרכיו על מנת לבחון את שביעות רצון הציבור בצורה המיטבית.

43. כך גם התבקש מידע במסגרת הבקשה הנוגע למסקנות שעלו בעקבות ביצוע הסקר. הכיצד ניתן לסרב למסור מידע המלמד על השגיאות שנפלו בביצוע הסקר בפעם הראשונה, ואילו מסקנות ולקחים הוסקו בעקבות האמור. בעת הבחירה למנוע מהציבור להיחשף למידע מעין זה, הן בנוגע לשאלות שנשאלו, לנסקרים וכן לתוצאות ולמסקנות, נפגע המשיב עצמו שיכול היה ליהנות אף מסיוע של הציבור בבחינת הסקרים והמתודולוגיה של המשיב בביצועם.

44. הסירוב הלקוני, שלא מראה מהי באמת הפגיעה האפשרית, מעלה חשש שלפיו נקודת המוצא של המשיב היא הסתרה, ורק אם הוא ישתכנע שיש למסור מידע, הוא יעשה כן, בעוד ברור לכל כי חוק חופש המידע מבקש לקבוע נקודת מוצע של גילוי, כאשר החריג הוא ההסתרה.

מדיניות בשלבי עיצוב

45. בפסיקה נקבע כי סעיף 9(ב)(2) נועד למנוע פגיעה בעיצוב מדיניות של רשות ציבורית, ולא למנוע מהציבור לקבל מידע עובדתי שאספה הרשות הציבורית מטעמיה היא. עוד בטרם תיכנס העותרת לגופו של האיזון הראוי בין הזכות למידע וסעיף 10 לחוק לבין סעיף 9(ב)(2), תבהיר היא כי נדמה שמדובר בשימוש שאינו רלוונטי בענייננו.

46. כפי שצוין לעיל, מפרשת **המועצה להשכלה גבוהה**, ממילא סעיף 9(ב) לחוק ובכללו 9(ב)(2) לא אוסר על מסירת מידע, כי אם היעדר חובה למסור מידע, ובמצב דברים זה לבטח שהטעמים לאי-מסירה מוכרחים להיות מובהקים, בטח במקרה של סירוב גורף.

47. במסגרת פרשת **גבע** דנה שופטת בית המשפט העליון (בדימוס) עדנה ארבל בסעיף החוק האמור, והבהירה היא כי מדובר בסייג שתפקידו למנוע חשיפה של פרטים "שהינם בבחינת 'חצי מלאכה'". אך עוד הוסיפה כי "גם בשלב של גיבוש מדיניות אין הסעיף צריך להתפרש כמסמך את הרשות **שלא לגלות מידע עובדתי שנאסף בידה לצורך גיבוש המדיניות**".

עע"מ 7024/03 **גבע נ' ראש עיריית הרצליה**, פס' 15 לפסק הדין (אר"ש 9.6.2006) (להלן: פרשת **גבע**).

48. בענייננו, אין מדובר במידע הנוגע למדיניות בשלבי עיצוב שכן אין מדובר בעצם המדיניות. הרי שמדובר במידע **עובדתי** שיכול, אולי, לשמש את הרשות לגיבוש מדיניות בהמשך או לחילופין, ובתקווה, לסייע לה לתת שירות טוב יותר לאזרחי ולאזרחיות ישראל.

49. כך גם, מובן הדבר כי לא יכול המשיב לטעון לעד לכך שהוא "מגבש את מדיניותו", ובכך לחסות את המידע העובדתי שעל בסיסו ביקש הוא לגבש עמדה, הרי אז יוכלו הרשויות הציבוריות להכמין לעד כל מידע שאינו עולה בקנה אחד עם שאיפותיהן. יש לזכור כי מדובר במידע הנוגע לסקרים שנערכו בנוגע לשנים 2018 ו-2019, כאשר אנו מצויים בסופו של הרבעון הראשון של שנת 2021.

50. עוד בטרם תטען העותרת מדוע אף אם יידרש בית המשפט הנכבד לאזן בין סעיף 9 לסעיף 10 בענייננו, הרי שיש לזכור שבקשת המידע נגעה הן למידע הנוגע לסקר 2018 והן לסקר 2019.

סעיפים 10 ו-11 לחוק חופש המידע

51. חוק חופש המידע מעגן, במסגרת מטרתו, את זכותו של כל אדם למידע. מהטעם הזה הרי שאף אם מוצאת רשות ציבורית כי חלים אחד הסייגים הקבועים בסעיפים 8 או 9, עליה לאזן זאת עם הזכות למידע – שהיא הבסיס לחוק.

52. הדבר קבוע לא רק בחוק, אלא גם בנוהל 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע, שהוזכר לעיל, וכן בפסיקה.

53. כך, למשל, נקבע בפרשת **איגוד בתי האבות – א.ב.א** נקבע כי:

"התמלאות תנאי מתנאי סעיף 9(ב) אינו סוף פסוק, אלא אך תחילתה של הדרך לבחינת האינטרסים המנוגדים של הצדדים. בית-המשפט יעמיד על כפות המאזניים את האינטרסים השונים: ככל שהאינטרס של העותר יהיה חשוב ורב יותר וככל שהפגיעה באינטרס המוכח של הרשות המנהלית יהיה נמוך יותר – כך יטה בית המשפט להורות על מסירת המידע, ולהפך. לעניין האמור ניתן ליתן משקל למגוון של נושאים: אלה הנוטים אל עבר מבקש המידע, לרבות חיוניות המידע לגביו לשם הגנה על אינטרס לגיטימי והמשקל הציבורי שיש לדבר; ואלה הנוטים אל עבר הרשות המנהלית ובכללם שיקולי יעילות ותפקוד תקין, ראוי ושוטף שלה".

עע"מ 1825/02 **משרד הבריאות נ' איגוד בתי אבות – א.ב.א** פ"ד נט(3) 726 (2005).

54. כפי שכבר הובהר לעיל, בעת בחינת בקשת המידע היה על המשיב לבחון את האינטרסים השונים המוגנים בסעיף 10 לחוק. המשיב, כאמור, לא בחן כלל את העניין הציבורי במידע ואת האינטרס הציבורי במידע – שבעניינינו עוסק בבריאות הציבור, אינטרס המוגן באופן ישיר בסעיף 10 לחוק.
55. בעניינינו מדובר באינטרס ציבורי משמעותי שאף מעוגן באופן שאינו משתמע לשתי פנים בסעיף 10 עצמו – והוא מידע הנוגע לבריאותו של הציבור.
56. בשנה האחרונה, סובל העולם כולו ממגפת הקורונה שרק מחזקת את האינטרס הציבורי שבמידע המבוקש במסגרת עתירה זו, הנוגע לאופן שבו פועל מי שאמון על תחום הבריאות, בריאות הציבור ואסדרתו בישראל, וכיצד הוא משתקף בעיני הציבור.
57. דווקא בפרסום המידע המבוקש יהיה כדי להבטיח את מקסום השיפור שניתן להפיק מתוצאות הסקרים וכן מהמתודולוגיה שבה נהג המשיב. כך גם יהיה בפרסום המידע כדי לחזק את אמון הציבור במערכת.
58. לא ניתן להסתיר מעיני הציבור מידע אך משום שיכול והוא מציג תמונת מצב מסוימת בנוגע לתפקוד הרשות, וכל עוד אין פגיעה של ממש באפשרות לעצב מדיניות, ואף כאמור לעיל נהפוך הוא, הרי אין כל תחולה לסעיף 9(ב)(2), וכאמור, אף אם הסעיף חל, איזון ראוי בין הדברים יוביל למסקנה שיש לפרסם את המידע לעיני הציבור.
59. עוד יוער כי גם באשר לסעיף 11 לחוק, הרי שלבטח הרשות יכולה הייתה למסור חלקים מן המידע, ואף את מרביתו. בעצם כך שהרשות לא בחנה את האפשרות, הרי שהדבר מעיד על כך שהיא בחנה את המידע כנדרש בחוק, ורק בכך יש כדי להתערב בהחלטת הרשות.

סוף דבר

60. עתירה זו מוגשת לבית המשפט לאחר ששוכנעה העותרת כי המשיב לא מתכוון למסור לידי העותרת את המידע שהתבקש במסגרת חוק חופש המידע.
61. במסגרת העתירה הציגה העותרת מדוע, לשיטתה, שגה המשיב עת החליט לסרב למסור את המידע, זאת הן בבחינת אופן ההנמקה של הסירוב והן בנוגע לקריאתו את הסייגים הקבועים בחוק.
62. כך גם נימקה המשיבה מדוע, לשיטתה, האינטרס הציבורי שבפרסום המידע הוא רב, כך שבאיזון בין האינטרסים השונים, הזכות למידע צריכה להיות כשדה על העליונה. נוכח האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיב למסור לידי העותרת את המידע שהתבקש במסגרת העתירה, וזאת במסגרת סמכותו הקבועה בסעיף 17 לחוק.
63. העותרת מבקשת לשמור על זכותה להוסיף ולטעון לכל טענה שלא תבוא בעקבות הגשת העתירה, במיוחד נוכח הסירוב הבלתי-מנומק שבמרכז העתירה.
64. העותרת היא עמותה הפועלת ללא כוונות רווח, וזאת, בין היתר, במטרה לקדם שקיפות בנעשה ברשויות הציבוריות השונות, וכן כדי לאפשר לחברה בישראל להיות מעורבת בנעשה בה ולעודד ביקורת אפקטיבית על התנהלותן של הרשויות הציבוריות בישראל. מפאת האמור, מתבקש בית המשפט לחייב את המשיב בהוצאות העותרים בעתירה זו, לרבות שכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין.

30/11
אור סדן, עו"ד

תצהיר

אני הח"מ, רחלי אדרי, ת.ז. 029989548, לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, מצהירה בזה כדלקמן:

1. הח"מ משמשת כמנכ"לית התנועה לחופש המידע, היא העותרת, ועושה תצהיר זה לתמיכה בעתירה ולאימות האמור בה.
2. העובדות המפורטות בעתירה הן בידיעתי האישית והן אמת למיטב ידיעתי.
3. הטיעונים המשפטיים שבעתירה נכונים הם לפי מיטב ידיעתי ואמונתי, והמקור לידיעתי ולאמונתי הוא ייעוץ משפטי שקיבלתי מיועצי המשפטיים וכן מהשכלתי המשפטית.
4. אני מצהירה כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.

רחלי אדרי, עו"ד

אישור

אני הח"מ, עו"ד אור סדן, מאשר בזאת כי ביום 25.03.2021 עו"ד רחלי אדרי, המוכרת לי אישית ועל פי ת.ז. 029989548, חתמה על התצהיר דלעיל ואישרה את תוכנו לאחר שהוזהרתי כי עליה להצהיר את האמת וכי אם לא תעשה כן תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק.

אור סדן, עו"ד
757580.0/1C
אור סדן, עו"ד
מ.ר. 75759

תאריך: 05/08/2020 סמוכין: 214131

בקשה לקבלת מידע (לפי חוק חופש המידע התשנ"ח – 1998)

סוג המידע המבוקש

הבקשה לקבלת מידע הינה:

- מידע המבוקש על ידי עמותה או ארגון חברתי
- מידע המבוקש על ידי גוף מחקר אקדמי
- מידע המבוקש על ידי מקבלי קצבה
- מידע אישי
- מידע חייב בפרסום
- מידע בתשלום

יש לצרף אישור ניהול תקין בתוקף מאת הרשם המוסמך

אישור ניהול תקין pdf.2021

פרטים אישיים

מעמד המבקש/המבקשת

תאגיד בישראל

שם התאגיד

התנועה לחופש המידע

מספר ח.פ.

580425700

טלפון

052-3687579

מספר רישוי

פקס

דואר אלקטרוני

foi@meida.org.il

מען

ישוב

רחוב

מספר בית

מיקוד

תא דואר

האם הבקשה מוגשת עבור גורם אחר?

- כן
- לא

הרשות הציבורית ממנה מתבקש המידע

שם הרשות הציבורית

משרד הבריאות

טלפון הממונה

דוא"ל הממונה

שם הממונה

עו"ד שולמית בלנק

hofesh@moh.gov.il

*5400

פרטי הבקשה

נושא הבקשה

סקרי שביעות רצון

תיאור הבקשה

שלום רב,

לאחרונה פורסם מידע חלקי הנוגע לסקר שביעות רצון לקוחות משרד הבריאות שערך המשרד באשר לשנת 2019. בהתאם להוראות חוק חופש המידע, נבקש לקבל את המידע הבא באשר לתוצאות הסקרים של השנים 2018 ו-2019, ובכלל זאת את הפרטים הבאים:

1. רשימת השאלות שכלל כל אחד מהסקרים;
2. מספר המשתתפים בכל אחד מהסקרים;
3. התפלגות המשתתפים בכל אחד מהסקרים, לרבות חתך ערים/גילאים/מגדר, בהתאם למידע המצוי בידכם;
4. תוצאות כל אחד מהסקרים, בפירוט מלא לרבות התוצאות הגולמיות (מבלי לפגוע בפרטיותו של משתתף בסקר, אלא מענה באופן שלא מאפשר זיהוי);
5. כל חומר הנוגע לסיכום המסקנות העולות מהסקרים (חו"ד/מסקנות/מצגות וכו').
6. סיכומי ישיבות שנגעו להצגת המסקנות העולות מהסקרים השונים.

בברכה,

אור סדן, עו"ד

צירוף קובץ

לחץ להוספת קובץ

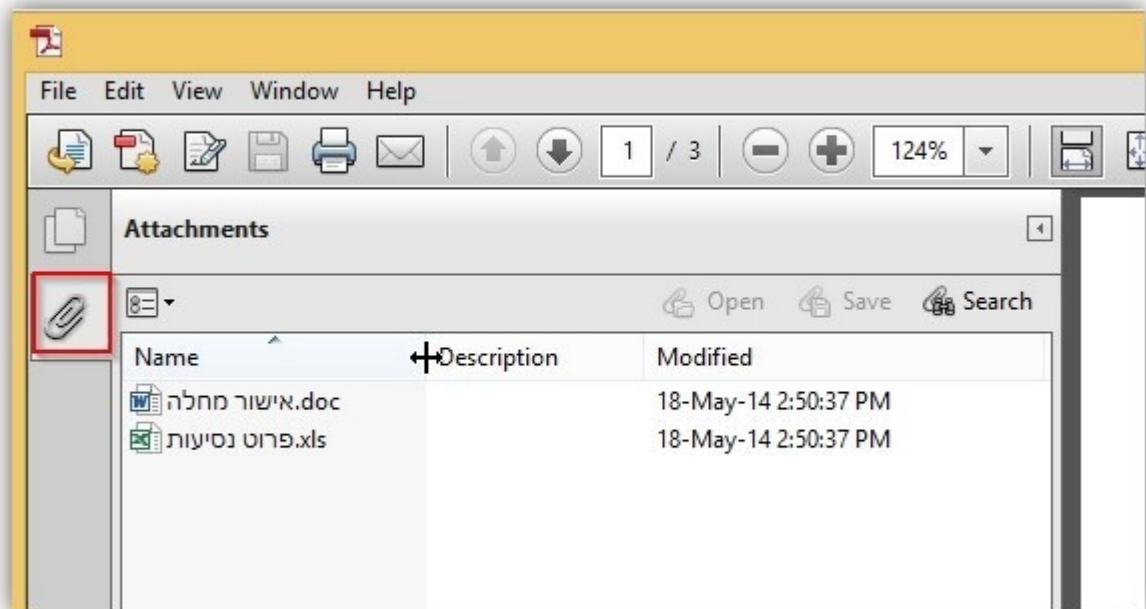
אינני מאשר/מאשרת שפרטי הבקשה יהיו גלויים לצד ג' אם תיערך אליו פניה

תשלום אגרת בקשה (לפי תקנות חופש המידע (אגרות), התשנ"ט-1999)

הריני מתחייב/מתחייבת לשאת בעלות אגרת טיפול ואגרת הפקה, ככל שיידרש לשם טיפול בבקשתי, עד לסכום של 151 ש"ח

**טופס זה מנוסח בלשון זכר אך מתייחס לשני המינים כאחד
מסמך זה מכיל מידע מוגן על פי חוק הגנת הפרטיות**

במסמך זה קיימים קבצים נוספים שצורפו לטופס שלא התאפשרה המרתם ל PDF.
 קבצים אלו ניתנים לצפייה והדפסה באמצעות לחיצה על כפתור ATTACHMENTS
 בתוכנת ADOBE READER

כ"ה בשבט, התשפ"א
07/02/2021
סימוכין: 78302421
מס' פניה: 636090
שולמית בלנק
(בתשובתך ציין מספר פניה)

לכבוד
עו"ד אור סדן התנועה לחופש המידע
סעדיה גאון 26
תל אביב - יפו
foi@meida.org.il

שלום רב,

הנדון: בקשה לקבלת מידע במסגרת חוק חופש המידע – סקר שביעות רצון לקוחות משרד הבריאות

בפנייתך ביקשת לקבל את המידע הבא:

1. ביחס לתוצאות סקרי שביעות הרצון שערך המשרד בשנים 2018-2019 – רשימת השאלות שכלל כל אחד מהסקרים
2. מספר המשתתפים בכל אחד מהסקרים
3. התפלגות המשתתפים בכל אחד מהסקרים לרבות חתך ערים / גילאים / מגדר בהתאם למידע המצוי בידינו
4. תוצאות כל אחד מהסקרים, בפירוט מלא, לרבות התוצאות הגולמיות (מבלי לפגוע בפרטיותו של משתתף בסקר)
5. כל חומר הנוגע לסיכום המסקנות העולות מהסקרים (חו"ד / מסקנות / מצגות וכו')
6. סיכומי ישיבות שנגעו להצגת המסקנות העולות מהסקרים השונים.

לאחר בירור עם הגורמים המקצועיים במשרד להלן תשובתנו –

כפי שהצגנו במכתב המענה שהוצאנו לבקשת מידע מספר 624918 בסקר שנערך בשנת 2018 עלו מספר בעיות, וכתוצאה מכך בוצע שינוי מקיף באופן ביצוע הסקר.

בקשת המידע דאז נדחתה על פי סעיף 9(ב)(2) - מאחר ומדיניות הסקר עדיין היתה בשלבי עיצוב.

לאור המצב המיוחד השורר במדינה ובמשרד הבריאות בפרט מתחילת שנת 2020 בשל נגיף הקורונה, סקר 2019 טרם הוצג למנכ"ל משרד הבריאות. הצגת הדברים בפני המנכ"ל היא שלב הכרחי לגיבוש העמדה ביחס למתכונת הסקר וגיבוש מדיניות ביחס לפרסום תוצאות הסקר. אנו תקווה שבקרוב תחול התייצבות בטיפול במשבר הקורונה ומנכ"ל המשרד יוכל להתפנות ולעסוק בכך. לאחר סיום הליך זה נוכל להשיב לגופן של שאלותיכם.

בכבוד רב,

שולמית בלנק, עו"ד
ממונה על העמדת המידע לציבור

משה בר סימן טוב

הממונה על יישום חוק חופש המידע

משרד הבריאותהנדון: בקשת מידע לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

בהתאם להוראות חוק חופש המידע, אבקש לקבל את המידע בעניין שביעות רצון לקוחות שסיכומו מופיע במסמך "יחידות משרד הבריאות – ממצאי סקר שביעות רצון הלקוחות, דוח מסכם, 2018" (מצ"ב) והכל על פי הפירוט הבא:

1. רשימת השאלות שהופצו בסקר, ומספר המשתתפים שהשתתף בכל אחד מהם.
2. תוצאות הסקר, ויוער אנו מוותרים מראש על כל פרט שיש בו כדי לזהות או לפגוע בפרטיות המשתתפים בסקרים.
3. מידע מרוכז ברמת כל נושא או תחום על אודות תוצאות הסקר בו, ללא מידע ברמת הפרט. קרי תשובות של כלל העונים ביחס לתחום או נושא שנשאלו ולא ברמת כל משתתף בסקר בנפרד. לדוגמה, אם השתתפו בסקר ונשאלו אודות בעיה רפואית ספציפית, אזי מסירת מידע הנוגע לאותה בעיה רפואית של כלל העונים לסקר.
4. סיכומים, המלצות, וכל חו"ד לרבות מצגות וכדומה אשר התבססו על ממצאי הסקר.

בהתאם לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, נבקש לקבל את הנתונים או המסמכים, בקבצים אלקטרוניים ובפרט קבצי CSV או קבצי טקסט ברי חיפוש. נבקש להזכיר כי בהתאם לחוק חופש המידע ולתקנות, יש להשיב לבקשה זו תוך זמן שלא יעלה על שלושים ימים. כמו כן התנועה לחופש המידע פטורה מתשלום אגרת בקשה, ומתחייבת, ככל שתידרש, לשלם אגרת טיפול והפקה עד לסכום של 150 ₪. במקרה של דרישה לתשלום גבוה מזה, נדרשת הסכמת התנועה. יצוין כי אי-עמידה במועדים הקבועים בחוק, ימנעו את האפשרות לגבות אגרת טיפול והפקה.

בתודה ובברכה,

גיא זומר

כ"ח בתמוז, התשע"ט
31/07/2019
סימוכין: 510731619
מס' פניה: 624918
דנה שני
תאריך פתיחה:
(בתשובתך ציין מספר פניה)

לכבוד
גיא זומר התנועה לחופש המידע
סעדיה גאון 26
תל אביב - יפו
foi@meida.org.il

שלום רב,

הנדון: בקשת מידע במסגרת חוק חופש המידע – סקרי שביעות רצון

במענה לפנייתך, ולאחר ברור מעמיק שערכנו בנושא עם הגורמים המקצועיים עולה שמדובר בסקר שבוצע בשנת 2018 ומהווה כלי פנימי לשיפור עבור יחידות המשרד בלבד ומשכך עלי לדחות את בקשתך לפי סעיף 9(ב)(5) לחוק חופש המידע.

כמו כן, עלי לדחות את הבקשה גם מהסיבה שמדובר במדיניות שעדיין נמצאת בשלבי עיצוב, סעיף 9(ב)(2) לחוק חופש המידע. בסקר הפנימי המבוקש שבוצע בשנת 2018 עלו מספר בעיות שכתוצאה מכן בוצע שינוי מקיף באופן ביצוע הסקר. בין התיקונים שבוצעו: מהלך מקיף של טיוב מאגרים בהתבסס על קבלת מאגרים מיחידות המשרד ישירות, סנכרון מול יחידת האו"ש ודגימה משותפת של חלק מהיחידות, הגדלת מספר היחידות הנסקרות והרחבת הדגימה לתתי תהליכים, הוספת ציון מסכם (בדומה למבצע בסקרי חווית המטופל המפורסמים לציבור), בקרת איכות על המאגרים המתקבלים והגעה למוקד לצורך ביצוע האזנות ובקרת איכות.

לאחר השלמת הפעולות לשיפור וביצוע הסקר הנוכחי (לשנת 2019) נבחן האם הנתונים מהימנים מספיק עבור פרסום לציבור הרחב.

אנו מודים לך על פנייתך .

בכבוד רב,

דנה שני, עו"ד
מ"מ ממונה על העמדת המידע לציבור

י"ב באלול, התש"פ
01/09/2020
סימוכין: 353160520
מס' פניה: 636090

לכבוד
עו"ד אור סדן התנועה לחופש המידע
סעדיה גאון 26
תל אביב - יפו
foi@meida.org.il

שלום רב,

הנדון: בקשת מידע במסגרת חוק חופש המידע – פנייה בדבר סקר שביעות רצון לקוחות משרד הבריאות

בהמשך לפנייתך שבנדון ולמרות חלוף 30 הימים הראשונים הקבועים בחוק חופש המידע לאיתור ומסירת המידע, נבקש להודיעך בהתאם לסעיף 7(ב) לחוק חופש המידע כי טרם הושלמה מלאכת איסוף המידע המבוקש. מדובר בבקשה הדורשת את התערבות גורמי המקצוע ואנו ממתנינים לתשובתם. על כן, אנו נדרשים לפרק זמן של שלושים ימים נוספים לצורך השלמת איסוף המידע המבוקש. אנו נפעל למסירת המידע במסגרת ההארכה הקבועה בסעיף 7(ב) לחוק.

בכבוד רב

שולמית בלנק, עו"ד

הממונה על חוק חופש המידע

נספח 5

Hofesh HaMeida <hofesh.hameida@gmail.com>

Fwd: 636090 מספר פניה הבריאות - משרד הבריאות - פנייתך למשרד הבריאות - CRM:00000001478000004415

Hofesh HaMeida <info@meida.org.il>

15 February 2021 at 23:36

To: חוק חופש המידע <HOFESH@moh.gov.il>, "Rachely Edri, CEO" <rachely@meida.org.il>

שולמית וליזי שלום רב,
מקווה שאתן בטוב.

קיבלנו את סירובכם לפרסום המידע הנוגע לסקרים בהפתעה מסוימת, וזאת מכמה טעמים. אציין את הטעמים הרלוונטיים להלן, ואבקש לקבל את התייחסותכן בהקדם, וזאת על מנת שנבחן את האפשרות לפנות לבית המשפט, אלמלא נזכה להתייחסות מהותית.

ראשית, בקשה המידע מונה שישה סעיפים. סירובכם נשען על טענה כללית ל"מדיניות בשלבי עיצוב". לא ברור הכיכוד סעיף 9(ב) (2) רלוונטי למי מהסעיפים, וממילא, אף אם הוא נוגע לחלקם, הרי שאין הוא נוגע לכולם. שנית, בתוך כך, ניכר כי לא בחנתם את האפשרות למסור מידע חלקי, בין אם בנוגע למי מהסעיפים ובין אם בנוגע לסעיפים כולם. שלישית, בהמשך לאמור לעיל, לא הצגתם את שיקול הדעת שהפעלתם וכמו כן לא הצגתם את האיזון שערכתם בין מסירת המידע לבין חיסויו נוכח הסייג שהוצג לדלעיל, כפי שדורש החוק והפסיקה, וכך גם נהלי היחידה הממשלתית לחופש המידע.

נוכח האמור, וכמובן תוך שמירה על העלאת טענות נוספות בעתיד. אנו שומרים על זכותנו, כמובן, להגיש עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים, נוכח סירוב זה.

נודה לאישור את קבלת המייל.

בברכה,
אור סדן, עו"ד

[Quoted text hidden]

[Quoted text hidden]

מדוע הוסתר סקר שביעות רצון על משרד הבריאות?

נספח 6

משרד הבריאות מסתיר ממצאי סקר שהוא ערך • הסיבה: מהסקר עולה תמונה לא מחמיאה של חוסר שביעות רצון משירותיו • המשרד: "הסקר הוא כלי פנימי בלבד"

מיטל יסעור בית-אור //

פורסם ב: 12.08.2019 23:14 | עודכן ב: 13.08.2019 00:30 / 39

השמעת כתבה

אין שקיפות במידע: בעידן שבו הטיפול והשירות בבתי החולים ובקופות החולים נמדדים, והתוצאות מתפרסמות - **משרד הבריאות** מסתיר ממצאים של סקר שהוא עצמו ערך, המעלים תמונה לא מחמיאה של חוסר שביעות רצון של הציבור משירותי המשרד.

צילום: Newsenders

הסקר מראה שביעות רצון בינונית עד נמוכה, והוא נערך בקרב כ-1,100 פונים ליחידות השונות של המשרד (רוקחות, פניות הציבור, פסיכולוגים ועוד).

מטרידה במיוחד העובדה שהציון הנמוך ביותר ניתן על ידי מי שפנו למחלקה לתלונות הציבור במשרד. העובדים במקצועות הבריאות (רופאים, רוקחים, פסיכולוגים) נתנו ציונים גבוהים יותר לשירות שקיבלו, אך שביעות הרצון של "אוכלוסיות מיוחדות" נמוכה מאוד: רק 43 אחוזים לשירות שקיבלו, אך שביעות הרצון של "אוכלוסיות מיוחדות" נמוכה מאוד: רק 43 אחוזים מרוצים או מרוצים מאוד מהשירות ומתלוננים בעיקר על "סגירת מעגל הטיפול והשירות מעובדי המשרד".

נתוני הפונים לאנף האחראי לאישור ציוד רפואי (אמ"ר) גילו שביעות רצון רבה - 95 אחוזים מרוצים או מרוצים מאוד. לעומת זאת, שביעות הרצון מאנף הרוקחות נמצאת במגמת ירידה, ורק 46 אחוזים מהפונים היו מרוצים מהשירות שקיבלו.

כך עולה מנתונים חלקיים מהסקר שהגיעו לידי "ישראל היום". בדוברות משרד הבריאות סירבו למסור את הנתונים. בקשת "ישראל היום", בסיוע התנועה לחופש המידע, לקבל את הנתונים, נענתה בסירוב בנימוק שהסקר הוא "כלי פנימי לשיפור עבור יחידות המשרד בלבד", וכי מדובר ב"מדיניות שנמצאת בשלבי עיצוב". התשובה תמוהה במיוחד, משום שמדובר בסקר שנערך כבר כמה שנים, והסקר הבא (לשנת 2019) כבר יצא לדרך.

מידע ציבורי

"סקרים שמקיים משרד ממשלתי, ובוודאי כאלה הקשורים בשביעות הרצון של הציבור על שירותים שאותם הוא מקבל, הם מידע ציבורי לכל דבר ועניין, וסקרים רגישים יותר פורסמו במלואם בעבר. טוב יעשה משרד הבריאות אם יאמץ לעצמו מדיניות של פרסום יזום וינגיש לציבור את המידע המלא", אומרת רחלי אדרי, מנכ"לית התנועה לחופש המידע.

"הטיעון כאילו מדובר במדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב או במידע פנימי הוא בוודאי מופרך, שכן הסקר בא לבדוק את שביעות רצון הציבור, וממצאיו הם כלי נוסף בארגון הכלים לשיפור השירות אצל מקבלי ההחלטות במשרד. זו התנהלות מתחמקת מצד משרד הבריאות".

ד"ר עדי ניביגודה, עורך דין מומחה למשפט רפואי ולמדיניות בריאות, אמר: "המידע שנאסף ומוחזק בידי משרדי הממשלה השונים הוא משאב ציבורי. הפחד לחשוף את המידע הוא שמעורר שאלות ותהיות רבות. חשיבות פרסום המידע לציבור מבוססת הן על ההכרה בשקיפות כערך עליון בתחום הבריאות, והן בהיותה כלי לשיפור איכות השירות. בניגוד לנטען בתגובת משרד הבריאות, לסקרי שביעות רצון של הציבור מיחידות משרד הבריאות יש נגיעה ישירה וחשיבות ציבורית רבה. ראוי שמשרד הבריאות, אשר נוהג לפרסם סקרי שביעות רצון תקופתיים על בתי החולים ועל קופות החולים, יהיה שקוף גם ביחס לשביעות הרצון של הציבור משירותים שלו עצמו. אי נוחות שעשויה להיווצר מעצם פרסום הנתונים אינה יכול להיות סיבה ראויה או מוצדקת להסתרת מידע מהציבור".

"נכשל": הסקר שמשרד הבריאות מחביא

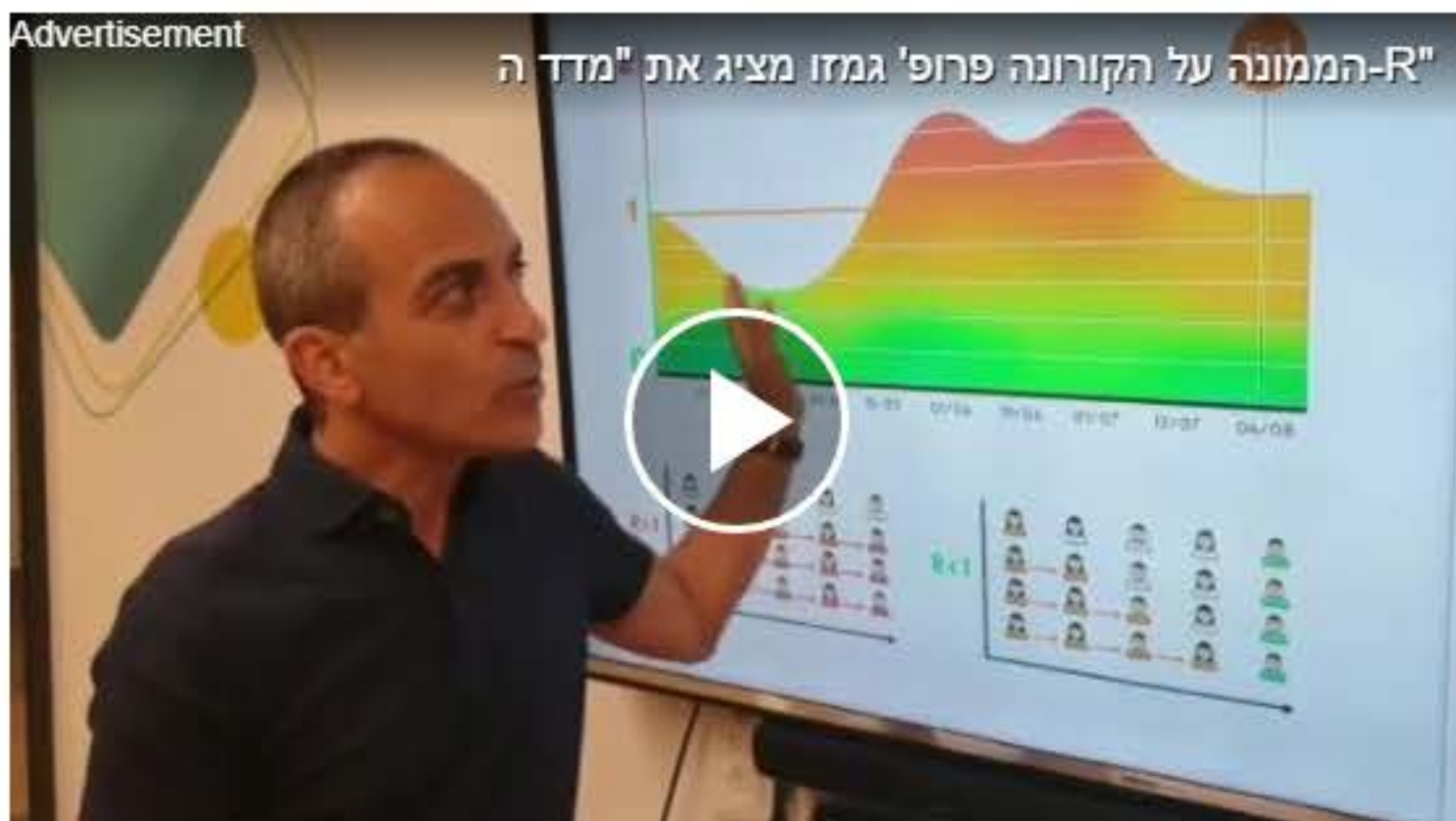
סקר שביעות הרצון מיחידות המשרד מוסתר מהציבור זאת הפעם השנייה • הציין הגבוה ביותר שניתן - 70

מיטל יסעור בתיאור //

פורסם ב: 04.08.2020 23:31 | עודכן ב: 05.08.2020 17:03 / 12

משרד הבריאות מסתיר מהציבור זו השנה השנייה ממצאים של סקר לא מחמיא, החושף את מידת שביעות הרצון של מקבלי השירות מיחידות המשרד עצמו. סיבה אפשרית לכך שממצאי הסקר אינם פומביים יכולה להיות הצינונים הנמוכים שזוכות להם יחידות המשרד, שרובן קיבלו ציון "נכשל" מהציבור.

הממונה על הקורונה פרופ' גמזו מציג את "מדד ה-R" // צילום: משרד הבריאות

כך, למשל, אגף הרוקחות במשרד זכה לציין 30 מתוך 100, שביעות הרצון מהיחידה לפניות הציבור זכתה לציין 29, שירות המזון (רגיל) לציין 28. זו השנה השנייה שאגף הרוקחות זוכה לציין נמוך במיוחד. מדובר באגף שמרכז בקשות חדשות לרישום תרופות, כאשר עיכוב או מענה חלקי עלול לעכב רישומן של תרופות חדשות בישראל לטובת החולים. למשל, מתוך 453 תכשירים שהוגשו ב־2018 רק 173 נרשמו. כך עולה מממצאים חלקיים שהגיעו לידי "ישראל היום".

יחידות שקיבלו ציונים גבוהים יותר הן נציבות הקבילות (38), אגף השיקום (60), האגף לבריאות השן (67) ומנהל הסיעוד (68). הציין הגבוה ביותר שאותו ציבור המשתמשים בשירותי משרד הבריאות העניק, ניתן לאגף מכשירים רפואיים (אמ"ר) - 70 בלבד.

עוד בנושא:

• **משרד הבריאות אישר לרופא המואשם במעשה מגונה לטפל בילדים**

• **רופאים נגד משרד הבריאות: "נתוני הקורונה לא זמינים"**

• **המעבדות לא עומדות בעומס: רבע מהבדיקות לא מפוענחות בזמן בכל יום**

העובדה שהנתונים אינם פומביים צורמת במיוחד על רקע העובדה שמשרד הבריאות, כרגולטור, מפרסם פעמים רבות דירוגים וצינונים הנוגעים לשביעות הרצון ולאיכות הטיפול מיתר השחקנים במערכת כמו קופות החולים, חדרי המיון וכו'.

סקר דומה שנערך ב־2018 חשף גם הוא ציונים נמוכים ליחידות המשרד. גם אז סירבו למסור את הנתונים המלאים.

נורם במערכת הבריאות התייחס לנושא ואמר: "משרדי הממשלה לא מצטיינים במתן שירות לציבור. למה להם, בעצם, האם יש לאזרח אפשרות אחרת? ברור שלא".

בתוך כך, בתנועה לחופש המידע ציינו שיעתרו בנושא לבית המשפט אם המידע לא יועבר. עו"ד אור סדן ציין כי נושא פרסום הסקרים עולה זו השנה השנייה ברציפות, ולא נותר אלא לתהות מדוע פעם נוספת המשרד לא מפרסם את תוצאות הסקר שיש בו כדי ללמד על שביעות הרצון משירותי הבריאות הניתנים במדינה.

ממשרד הבריאות נמסר בתגובה: "תפנו ליחידה לחופש המידע במשרד הבריאות לקבלת הנתונים". יצוין כי לפי הסקר היחידה זכתה לציין הנמוך בקרב יחידות המשרד - 28 בלבד.

סקר חווית המטופל במחלקות שיקום

אגף השירות | מינהל איכות, שירות ובטיחות

יוני
2016

אירנה בינדר בכרך
איילת גרינבאום אריזון
ד"ר ענת עקה זוהר

תוכן עניינים

4	תקציר מנהלים
9	תודות
11	מטרות הסקר הלאומי
12	מתודולוגיה
12	1. שאלון המחקר
12	2. שיטת דגימה ואופן ביצוע הסקר
16	3. עיבוד וניתוח הנתונים
24	פרופיל המדגם
24	1. מאפייני המרואיין
30	2. מאפייני האשפוז
38	מחלקות שיקום כללי
40	תמונת מצב ארצית במחלקות שיקום כללי
42	נתונים מסכמים במחלקות שיקום כללי, לפי מאפייני רקע
42	א. השוואות לפי מאפייני המטופל
48	ב. השוואות לפי מאפייני האשפוז
49	ג. השוואות לפי מאפייני בן המשפחה המרואיין
51	ד. השוואות לפי מאפייני המוסד
52	נתונים מסכמים של בתי חולים במחלקות שיקום כללי
72	גורמים המשפיעים על מדדי התוצאה
74	מיפוי חשיבות נושאים ספציפיים בעיני המטופל
82	מחלקות שיקום גריאטרי
83	תמונת מצב ארצית במחלקות שיקום גריאטרי
85	נתונים מסכמים במחלקות שיקום גריאטרי, לפי מאפייני רקע
85	א. השוואות לפי מאפייני המטופל
92	ב. השוואות לפי מאפייני האשפוז

94	השוואות לפי מאפייני בן המשפחה המרואיין	ג.
96	השוואות לפי מאפייני המוסד	ד.
97	נתונים מסכמים של בתי חולים במחלקות שיקום גריאטרי	
122	גורמים המשפיעים על מדדי התוצאה	
125	מיפוי חשיבות נושאים ספציפיים בעיני המטופל במחלקות שיקום גריאטרי	
134	סיכום ודיון	
137	נספחים	א.
137	נספח 1 - שאלון המחקר	
148	נספח 2 - מדדי התוצאה ומדדים מסכמים: ברמה הארצית והשוואה לפי סוג השיקום	
154	נספח 3 - מדדי התוצאה ומדדים מסכמים במחלקות שיקום גריאטרי: השוואה בין בתי חולים גריאטריים לבתי חולים כלליים	
157	נספח 4 - מדדי התוצאה ומדדים מסכמים במחלקות שיקום כללי: השוואה בין מרכזים שיקומיים למחלקות בבתי חולים כלליים	
160	נספח 5 - מדדי התוצאה ומדדים מסכמים בכלל מחלקות השיקום הגריאטרי ברשת בית בלב	
163	נספח 6 - מדדי התוצאה ומדדים מסכמים: השוואה בין מחלקות שיקום כללי לבין מחלקות שיקום גריאטרי בבית החולים שיבא	
166	נספח 7 - מדדי התוצאה ומדדים מסכמים: השוואה בין מחלקות שיקום כללי לבין מחלקות שיקום גריאטרי בבית החולים איכילוב (סוראסקי)	
169	נספח 8 - מדדי התוצאה ומדדים מסכמים: השוואה בין מחלקות שיקום כללי לבין מחלקות שיקום גריאטרי בבית החולים הגליל המערבי נהריה	
172	נספח 9 - מדדי התוצאה ומדדים מסכמים: השוואה בין מחלקות שיקום כללי לבין מחלקות שיקום גריאטרי בבית החולים רעות	
176	נספח 10 - מדדי התוצאה ומדדים מסכמים: השוואה בין מחלקות שיקום כללי לבין מחלקות שיקום גריאטרי בבית החולים בית בלב בת ים	
179	נספח 11 - התפלגות המשיבים לפי חברות בקופה המבטחת לפי בתי חולים	
180	נספח 12 - משך המתנה לאשפוז במחלקות שיקום, לפי בתי חולים	
181	נספח 13 - אפשרות בחירת בית החולים ומקום המתנה לאשפוז	
182	רשימת התרשימים	ב.
184	רשימת הלוחות	ג.

סקר חווית המטופלים במוסדות סיעודיים

ספטמבר
2019

אגף השירות

תוכן עניינים

4	תקציר מנהלים
8	מטרות הסקר הלאומי
8	מתודולוגיה
8	שאלון הסקר
9	אוכלוסיית המחקר
9	שיטת הדגימה ואופן ביצוע הסקר
10	שיטת ניתוח והצגת הממצאים בדו"ח
10	שקלול המדגם
11	הגדרות שיעור המרוצים
11	יצירת המדדים
15	פרופיל המדגם
15	מאפייני המטופלים
16	מאפייני המשיבים (בני משפחה וקרובים שהשיבו לסקר)
18	תמונת מצב ארצית – נתונים מסכמים חווית המטופל במוסדות סיעודיים
20	תמונת מצב ארצית לפי מאפייני המוסדות והאשפוז
23	קשר בין מרכיבי המדדים (שאלות הסקר) למדדי התוצאה
25	תמונת מצב ארצית לפי מאפייני המשיבים
26	ניתוח רב משתני לבחינת ההשפעות של משתני הרקע
28	פירוט מדדי חווית המטופל
28	מדד יחס וכבוד
33	מדד טיפול ראוי
36	מדד מתן מידע ותיאום ציפיות עם המשפחות
39	מדד העצמה ושיתוף
41	מדד הערכת מקצועות הבריאות ופעילויות פנאי/תעסוקה
44	מדד תנאים סביבתיים
46	תיאום בין אנשי הצוות (בינם לבין עצמם)
47	חשיפה לאלומות ופגיעה בכבוד המטופל
48	חשיפה לאפליה
49	תוצאות של מוסדות, בחלוקה לפי מחוזות גיאוגרפיים
49	מחוז מרכז
51	מחוז אשקלון
52	מחוז דרום

55.....	מחוז חיפה
56.....	מחוז ירושלים
57.....	מחוז צפון
59.....	נספחים
59.....	נספח א' - שאלון
69.....	נספח ב' - טבלת הקשרים בין המשתנים
74.....	נספח ג' - רשימת טבלאות
74.....	נספח ד' - רשימת גרפים

נספח ב'

**העתק פסק דינו של בית
המשפט קמא באשר לפסיקת
הוצאות**

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 61150-03-21 התנועה לחופש המידע (ע"ר) נ' משרד הבריאות/המשרד הראשי

בפני כב' השופטת תמר בר-אשר

העתק החלטת בית משפט מיום י"א אב תשפ"א 20 יולי 2021

לאחר עיון בטענות הצדדים בנושא פסיקת ההוצאות, נראה כי בנסיבות הנדונות לא נמצאה הצדקה לחיוב המשיב בתשלום הוצאות. אמנם חל עיכוב במסירת המידע שהתבקש ממשרד הבריאות, אך כידוע לכל, זה למעלה משנה נתון משרד זה בעומס רב הנובע ממשבר הקורונה ומטיפול המשרד בעניין זה, כך שבנסיבות אלו ניתן לקבל בהבנה את העיכוב שחל במסירת המידע.

**** בכל מקרה, הנוסח המחייב הוא זה שבהחלטה החתומה על ידי השופט

נספח ג'

**המענה שנמסר בעקבות הגשת
העתירה**

Hofesh HaMeida <hofesh.hameida@gmail.com>

Fwd: עת"מ 61150-03-21 התנועה לחופש המידע נ' משרד הבריאות

התנועה לחופש המידע <foi@meida.org.il>
To: Info <info@meida.org.il>

20 June 2021 at 16:32

היי, זו הודעה של מני שכוללת את המידע <<
איה

----- Forwarded message -----

From: **Menny Menahem** <MennyM@justice.gov.il>
Date: Sun, 20 Jun 2021 at 15:36
Subject: עת"מ 61150-03-21 התנועה לחופש המידע נ' משרד הבריאות
To: foi@meida.org.il <foi@meida.org.il>

שלום אור,

בהמשך לשיחתנו מהיום, מצ"ב מענה לגופו של עניין מאת משרד הבריאות לבקשת חופש המידע, המחליף את המענה הקודם שניתן לבקשת המידע.

החומרים הכלולים ואשר מצ"ב למענה הינם:

שאלונים –

- שאלון מרפאות חיסונים 2018
- שאלון מרפאות חיסונים 2019
- שאלון שירות משולב 2019
- שאלון שירות משולב 2018

חומר גלם –

- דאטא גולמי יחידות 2019
- דאטא גולמי לשכות 2019
- דאטא גולמי לשכות 2018
- דאטא גולמי יחידות 2018

מצגות וסיכום ישיבה–

מצגת למנכל – סקר שביעות רצון יחידות ולשכות 2019 - 1

מצגת לשכות הבריאות 2019 – 1

סיכום דיון בנושא תוצאות סקר שביעות רצון לקוחות משירותי משרד הבריאות

ממצאי סקר יחידות משרד הבריאות 2018 – 2

ממצאי יחידות המשרד 2019 – 2

ממצאי סקר לשכות משרד הבריאות 2018 – 1

בברכה,

מני

מני מנחם, עו"ד | פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

רחוב מח"ל 7, ת.ד. 49333 ירושלים 9149301

טלפון: 073-3928062 פקס: 02-6468053

דוא"ל: mennym@justice.gov.il

פרקליטות המדינה

15 attachments

- **636090.pdf**
476K
- **1 - 2019 מצגת למנכל -סקר שביעות רצון יחידות ולשכות**
1541K
- **1 - 2019 מצגת לשכות הבריאות**
3734K
- **29.1.2020-118773520 סיכום דיון בנושא תוצאות סקר שביעות רצון לקוחות משירותי משרד הבריאות מיום**
494K
- **2018 -2 ממצאי סקר יחידות משרד הבריאות**
1904K
- **2019 -2 ממצאי יחידות המשרד**
5693K
- **2018 -1 ממצאי סקר לשכות משרד הבריאות**
1318K
- **2019_דאטה גולמי יחידות.xlsx**
181K
- **2019_דאטה גולמי לשכות.xlsx**
138K
- **2018_דאטה גולמי לשכות.xlsx**
251K
- **2018_דאטה גולמי יחידות.xlsx**
201K
- **2019_שאלון שירות משולב.pdf**
297K
- **2018_שאלון שירות משולב.pdf**
296K
- **2018_שאלון מרפאות חיסונים.pdf**
331K

י' בתמוז, התשפ"א
20/06/2021
סימוכין: 250766121
מס' פניה: 636090
שולמית בלנק
(בתשובתך ציין מספר פניה)

לכבוד
עו"ד אור סדן התנועה לחופש המידע
סעדיה גאון 26
תל אביב - יפו
foi@meida.org.il

שלום רב,

הנדון: בקשה לקבלת מידע במסגרת חוק חופש המידע – סקרי שביעות רצון

- בפנייתך ביקשת לקבל את המידע הבא ביחס לסקרי שביעות רצון לקוחות המשרד שערך המשרד בשנים 2018-2019 –
1. רשימת השאלות שכלל כל אחד מהסקרים
 2. מספר המשתתפים בכל אחד מהסקרים
 3. התפלגות המשתתפים בכל אחד מהסקרים, לרבות חתך ערים/גילאים/מגדר, בהתאם למידע המצוי בידכם
 4. תוצאות כל אחד מהסקרים, בפירוט מלא לרבות התוצאות הגולמיות, מבלי לפגוע בפרטיותו של משתתף בסקר, אלא מענה באופן שלא מאפשר זיהוי
 5. כל חומר הנוגע לסיכום המסקנות העולות מהסקרים (חוו"ד/מסקנות/מצגות וכו').
 6. סיכומי ישיבות שנגעו להצגת המסקנות העולות מהסקרים השונים.

לאחר בירור מול הגורמים המקצועיים במשרד להלן מענה עדכני לבקשה –

מצורפים שאלוני הסקרים מהשנים 2018, 2019.

להלן מספרי המשתתפים בסקרים –

שנת סקר	סקר יחידות משרד הבריאות	לשכות הבריאות	מוקד קול הבריאות
2018	1110	1366	6000
2019	1532	1540	5915

להלן פילוח משיבים למחוזות בסקרי לשכות הבריאות -

מחוז	מספר משיבים ב 2018	מספר משיבים ב 2019
צפון	394	371
חיפה	181	221
מרכז	363	391
תל אביב	123	164
ירושלים	120	143
אשקלון	91	117
דרום	94	133

פילוחים ביחס לגיל ומגדר לא בוצעו על ידנו.

Service Division

Freedom of information
P.O.B 1176 Jerusalem 91010
call.habriut@moh.health.gov.il
Tel: *5400 Fax: 02-5655971

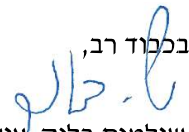

אגף השירות

תחום חופש המידע
ת.ד. 1176 ירושלים 91010
call.habriut@moh.health.gov.il
טל: *5400 פקס: 02-5655971

4. מצורפים קבצי אקסל עם חומר הגלם של תשובות הנשאלים בסקרים השונים. כפי שניתן לראות הוסרו מהטבלאות פרטים אישיים של העונים (כגון: שם, כתובת דוא"ל, מספר נייד או תעודת זהות) וכן עמודת המלל החופשי. עמודה זאת מכילה לעיתים מידע פרטי מאחר וחלק מהעונים תיארו בחלק זה את השתלשלות האירועים כולל פרטיהם האישיים ו/או מידע רפואי אישי. מעבר על אלפי שורות הקבצים בניסיון להשמיט מהערות מילוליות את פרטיהם האישיים של העונים תדרוש הקצאת משאבים בלתי סבירה.
5. מצורפות מצגות המסכמות את ממצאי הסקר.
6. מצורף סיכום ישיבה אצל מנכ"ל משרד הבריאות מר משה בר סימן טוב ביחס לממצאי סקר שביעות רצון לשנת 2019. צוות אגף השירות נפגש עם היחידות השונות ועבר על תוצאות הסקר, לא נערכו סיכומי ישיבות לפגישות אלה.

בכבוד רב,

 שולמית בלנק, עו"ד
 ממונה על העמדת המידע לציבור

נספח ד'

**בקשת המשיב למחיקת
העתירה**

בפני כב' השופטת תמר בר-אשר

העותרת

התנועה לחופש המידע (ע"ר 580425700)

ע"י עוה"ד אור סדן, מ.ר. 75759 ו/או איה מרקביץ'
מ.ר. 75726 ו/או רחלי אדרי, מ.ר. 64835 ו/או יערה
וינקלר שליט, מ.ר. 69711, רחוב סעדיה גאון 26, תל
אביב – יפו.

טל': 03-9560146, פקס: 03-9560359

דוא"ל: info@meida.org.il

- נ ג ד -

המשיב

משרד הבריאות

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי
מח"ל 7, ירושלים, ת"ד 49333, 9149301
טל': 02-5419555, פקס: 02-6468053

תאריך חתימה: יב' בתמוז, תשפ"א, 22 ביוני 2021.

מועד אחרון להגשת המסמך: 22.6.21

בקשה מטעם המשיב למחיקת העתירה

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להורות על מחיקת העתירה זאת לאור הנימוקים אשר יפורטו להלן.

ואלה נימוקי הבקשה:

1. ביום 6.4.2021 התקבלה העתירה דנן כנגד החלטת המשיב מיום 7.2.2021 אשר דחתה את בקשתה של העותרת לקבלת מידע. בתשובתו לבקשת חופש המידע הבהיר המשיב כי אין מדובר בהחלטה סופית ולגופו של עניין תוך שצוין כי: "לאור המצב המיוחד השורר במדינה ובמשרד הבריאות בפרט מתחילת שנת 2020 בשל נגיף הקורונה, סקר 2019 טרם הוצג למנכ"ל משרד הבריאות. הצגת הדברים בפני המנכ"ל היא שלב הכרחי לגיבוש העמדה ביחס למתכונת הסקר וגיבוש מדיניות ביחס לפרסום תוצאות הסקר. אנו תקווה שבקרוב תחול התייצבות בטיפול במשבר הקורונה ומנכ"ל המשרד יוכל להתפנות ולעסוק בכך. לאחר סיום הליך זה נוכל להשיב לגופן של שאלותיכם."
2. ביום 31.5.2021 ובהתאם להסכמת הצדדים, קבע בית המשפט הנכבד ארכה להגשת תגובת המשיב וזאת נוכח הצגת המידע אשר הייתה צפויה בו ביום למנכ"ל משרד המשיב אשר רק לאחריו יוכל המשיב להגיב לגופן של הבקשות.
3. לאחר פגישה זו, ולאחר הצגת המידע למנכ"ל כפי העולה מן החלטתו הקודמת של המשיב, ביום 20.6.2021, מסר המשיב לידי העותרת מענה חדש לבקשת חופש המידע, לו צורף מיד

ומסמכים רבים וזאת חלף החלטתו הקודמת של המשיב. המענה החדש הועבר ישירות לב"כ העותרת על ידי ב"כ המשיב ביום 20.6.2021.

*** המענה החדש מטעם המשיב מיום 20.6.2021 מצ"ב ומסומן כנספח א'.**

4. נוכח האמור לעיל ועם העברת המידע האמור לעותרת, הרי שלעמדת המשיב העתירה דן התייגרה ודינה להימחק.
5. יצוין כי בטרם הגשת בקשה זו נעשתה פנייה לב"כ העותרת, אולם עד למועד הגשת בקשה זו טרם התקבלה התייחסותו.
6. לאור האמור, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות על מחיקת העתירה.
7. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

מני מנחס, עו"ד

סגן בכיר א' בפרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי

----- הודעה שהועברה -----

מאת: Menny Menahem <MennyM@justice.gov.il>

תאריך: 20 ביוני 2021 15:29

מ 61150-03-21 התנועה לחופש המידע נ' משרד הבריאות "נושא: עת

אל: foi@meida.gov.il

עותק:

שלום אור,

בהמשך לשיחתנו מהיום, מצ"ב מענה לגופו של עניין מאת משרד הבריאות לבקשת חופש המידע, המחליף את המענה הקודם שניתן לבקשת המידע.

החומרים הכלולים ואשר מצ"ב למענה הינם:

שאלונים –

שאלון מרפאות חיסונים 2018

שאלון מרפאות חיסונים 2019

שאלון שירות משולב 2019

שאלון שירות משולב 2018

חומר גלם –

דאטא גולמי יחידות 2019

דאטא גולמי לשכות 2019

דאטא גולמי לשכות 2018

דאטא גולמי יחידות 2018

מצגות וסיכום ישיבה–

מצגת למנכל – סקר שביעות רצון יחידות ולשכות 2019 - 1

מצגת לשכות הבריאות 2019 - 1

סיכום דיון בנושא תוצאות סקר שביעות רצון לקוחות משירותי משרד הבריאות

ממצאי סקר יחידות משרד הבריאות 2018 - 2

ממצאי יחידות המשרד 2019 - 2

ממצאי סקר לשכות משרד הבריאות 2018 - 1

בברכה,

מני

מני מנחם, עו"ד | פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

נספח ה'

**תשובת העותרת לבקשה
למחיקת העתירה**

בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

העותרת: **התנועה לחופש המידע (ע"ר) (מס' 580425700)**

ע"י עוה"ד אור סדן, מ.ר. 75759 ו/או איה מרקביץ, מ.ר. 75726
ו/או רחלי אדרי, מ.ר. 64835 ו/או יערה וינקלר שליט, מ.ר. 69711

רחוב סעדיה גאון 26, תל-אביב-יפו

טל': 03-9560146 ; פקס: 03-9560359

כתובת דוא"ל: info@meida.org.il

- נגד -

המשיב: **משרד הבריאות**

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים

טלפון: 02-5419555 ; פקס: 02-6705642

כתובת דוא"ל: ez-jer@justice.gov.il

תגובה לבקשה למחיקה

בהתאם להחלטתו של בית המשפט הנכבד מיום 22 ביוני 2021, וזאת באשר לבקשת המשיב למחיקת העתירה, העותרת מתכבדת להגיש את עמדתה זו.

בקצירת האומר

1. העותרת תבקש להבהיר תחילה כי המצג שנמסר בבקשת המחיקה הנוגע לטענות עובדתיות שעלו בעתירה הוא מצג חלקי בלבד, וכי סירוב המשיב בנוגע לבקשת המידע מושא העתירה לא נגע אך להצגת תוצאות סקר ולהמתנה לעמדת מנכ"ל המשיב, אלא התבסס על סירוב קודם של המשיב באשר לסקרי 2018 וממילא, מרבית בקשת המידע, שסורבה באופן נגעה לנתונים שלא נוגעים כלל לתוצאות הסקרים;

2. העותרת מבקשת להשאיר לשיקול דעתו של בית המשפט הנכבד את ההחלטה אם למחוק את העתירה אם לאו, וזאת מהטעם שעליו יורחב בהמשך. המצב כעת הוא ששאלות הנוגעות לחשיבות פרסום סקרים ככלל, נותרו בעינן וראוי, לעמדת העותרת, שבית המשפט יקבע כי הכלל הוא פרסום סקרים, וזאת כדי להימנע מהישנות מקרים שבהם רשויות ממתונות לעתירה של מבקש מידע לטובת חשיפת תוצאות הסקרים, תוך חריגה משמעותית מהמועדים הקבועים בחוק חופש המידע. יוזכר כי אחת מתכליותיו של חוק חופש המידע היא מתן אפשרות לאזרח לבקר את מעשי השלטון.

3. ככל שתימחק העתירה, מתבקש בית המשפט הנכבד לאפשר לעותרת להגיש **בקשה לפסיקת הוצאות**, במועדים שיקבעו, וזאת בהתאם להלכות שנקבעו זה מכבר בבית המשפט העליון, ובראשן, פרשת אל נסאסרה,¹ וכן להורות על **השבת חלקה היחסי של האגרה**.

4. יוזכר כי העתירה שהוגשה היא עתירה מהותית שתוקפת את סירוב המשיב, שסירב פעמיים למסירת תוצאות סקרים, והגשתה הובילה להפיכת ההחלטות הקודמות.

סיפור המסגרת והטעם למסירת המידע כעת

5. בקשת המידע מושא העתירה נוגעת לפרטי מידע שונים הנוגעים לסקרי שביעות רצון שערך המשיב בנוגע לשנים 2019 ו-2018, זאת הן בנוגע לתוצאות הסקרים והן בנוגע לפרטי מידע נוספים, טכניים, המפורטים להלן.

6. במסגרת בקשת המשיב למחיקה טען הוא כי המידע נמסר לעותרת כעת (בחלוף **קרוב ל-11 חודשים מיום הגשת הבקשה**, שהוגשה ביום 5 באוגוסט 2020), מהטעם שרק עתה נקבעה פגישה עם מנכ"ל המשיב בנוגע לסקר 2019.

7. עם זאת, בקשת המידע **לא עסקה רק בתוצאות סקר 2019** – אלא גם בפרטי מידע נוספים – דוגמת השאלונים, מספר הנסקרים, הסקת מסקנות וכמובן **לתוצאות סקר 2018 וכן למידע האמור לעיל הנוגע לסקר 2018**, שנמסר גם הוא רק עתה. זאת, אף שכידוע למשיב הייתה היכולת, ואף החובה, בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק חופש המידע, למסור מידע חלקי במועד מוקדם יותר באשר לנתונים על אודות סקרי 2018, וכן מידע חלקי באשר לסקרי 2019 (בקשת המידע מושא העתירה והחלטת הרשות בנוגע לה מצורפות **כנספחים 1 ו-2 לכתב העתירה**); הבקשה הקודמת וכן הסירוב הקודם שנגע לסקרי 2018 בלבד וכן הסירוב לו מצורף **כנספחים 3 ו-4** לכתב העתירה).

8. עוד ניתן לומר, בזהירות הנדרשת, כי עצם הגשת העתירה תרמה לאותה פגישה מדוברת להתקיים, וכי הרי אלמלא הייתה מוגשת העתירה, לא ברור אם ומתי היו בוחנים את הנושא לעומקו.

בקשת המחיקה

9. ככלל, כלל המידע שביקשה העותרת במסגרת בקשת המידע מושא העתירה, בנוגע לשאלות שהוצגו; מספר המשתתפים בכל סקר; התפלגות המשתתפים; תוצאות גולמיות של כל אחד מהסקרים (2018 ו-2019); וסיכומי ישיבות, **נמסר בעקבות הגשת העתירה** לבית המשפט הנכבד.

10. כפי שצוין לעיל, המידע נמסר אף שעובר לעתירה עמד המשיב על **סירובו** שלא למסור את המידע, מטעמים שונים הנוגעים לסעיף 9(ב)(2) לחוק, וכן מטעמים נוספים שנזכרו בסירוב הקודם של המשיב (נספח 4 לכתב העתירה). כאמור, בסירוב העומד בבסיס העתירה, הפנה המשיב לסירוב הנוגע לבקשה הקודמת באשר לסקר 2018).

11. כעת ובהתאם לבקשת המחיקה, העותרת וכך גם הציבור נותרו **ללא הכרעה שיפוטית וללא קביעה שיפוטית** הנוגעת לחשיבות פרסום סקרים הנערכים ברשויות הציבוריות השונות, ובהיעדר אמירה שכזו, עולה חשש כי רשויות ציבוריות ימשיכו לגרור מבקשי מידע שלא לצורך לערכאות משפטיות, במקום לבחון בקשות מידע בצורה עניינית ומקצועית.

¹ בג"ץ 842/93 אל נסאסרה נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מח(4) 217 (1994).

12. אין זה סוד כי הגשת עתירה מנהלית כרוכה בהשקעת שעות עבודה רבות וכן כרוכה, כמובן, בעלויות כספיות וידע שלא תמיד קיים אצל מבקשי מידע. לראיה, במקרה זה כאמור לעיל, הוגשה העתירה רק לאחר שני סירובים של המשיב, על רצף של שנתיים ולאחר שהעותרת עשתה כל שביכולתה על מנת להימנע מהגשת עתירה זו. ועיינו הרואות, המידע נמסר אך לאחר הגשת עתירה ובחלוף 11 חודשים ממועד הגשת הבקשה וכשלושה חודשים מאז הוגשה העתירה, ואין כל הבטחה שהדבר לא יישנה בעתיד.

13. כמפורט בסעיפים 20–28 לכתב העתירה, הרי שלפרסום סקרים ישנה חשיבות ראשונה במעלה על מנת לאפשר לציבור לבחון את פעולת הרשות, וכפי שנקבע בפסיקה המוזכרת שם, הרי שמדובר באחד מתכליותיו של חוק חופש המידע. כך, באותה נשימה, יצוין כי סירוב המשיב, כפי שצוין בעתירה גם כן, היה לקוני וצוין סעיפי חוק בכלליות מבלי שברור לגמרי כיצד אוזן הסירוב עם זכות הציבור לדעת.

14. מטעם זה, בין אם יחליט בית המשפט הנכבד למחוק את העתירה ובין אם לאו, מתבקש הוא להתייחס להתנהלות האמורה וכן לחשיבות פרסום הסקרים.

15. למעלה מכך, ניתן לומר בזהירות הנדרשת כי טוב היה לו המשיב נוקט עמדה אחרת ומציין כי טוב עשתה העותרת בעצם הגשת עתירתה, שכן זו הובילה לתיקון המחדל של המשיב בעצם סירובו הגורף למסור את המידע. ודוק, כלל המידע שסורב – נמסר. מעצם הסירוב, "קנה" לעצמו המשיב זמן לבחינת הנושא מחדש, תוך פגיעה בהוראות החוק ובתוך כך, בזכות למידע.

סיכומו של דבר

16. נוכח האמור, וכפי שצוין בראשית התגובה, העותרת מבקשת להשאיר לשיקול דעתו של בית המשפט הנכבד את ההחלטה אם למחוק את העתירה אם לאו, ובית המשפט הנכבד מתבקש להוציא אמירה בנוגע לחשיבות פרסומם של סקרים, שאין כל מניעה לפרסומם, ולגנות את התנהלות המשיב, שחרג באופן קיצוני מהוראותיו של החוק.

17. בין כה וכה, ככל שימצא לנכון למחוק את העתירה, מתבקש בית המשפט לאפשר לעותרת להגיש בקשה להוצאות משפט, במסגרת הזמנים שימצא לנכון, וכן להורות על השבת האגרה היחסית לעותרת.

30/11/17
אור סדן, עו"ד

נספח ו'

**בקשת המערערת לפסיקת
הוצאות בבית המשפט קמא**

בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

העותרת: **התנועה לחופש המידע (ע"ר) (מס' 580425700)**

ע"י עוה"ד אור סדן, מ.ר. 75759 ו/או איה מרקביץ, מ.ר. 75726
ו/או רחלי אדרי, מ.ר. 64835 ו/או יערה וינקלר שליט, מ.ר. 69711
רחוב סעדיה גאון 26, תל-אביב-יפו
טל': 03-9560146; פקס: 03-9560359
כתובת דוא"ל: info@meida.org.il

- נגד -

המשיב: **משרד הבריאות**

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים
טלפון: 02-5419555; פקס: 02-6705642
כתובת דוא"ל: ez-jer@justice.gov.il

בקשה לפסיקת הוצאות

בהתאם לפסק דינו של בית המשפט הנכבד מיום 30 יוני 2021, מתכבדת העותרת להגיש את בקשתה לפסיקת הוצאות משפט כנגד המשיבים וכן להשבת חלקה היחסי של האגרה ששולמה עם פתיחת ההליך.

א. העובדות

1. ביום 15 ביולי 2019 הגישה העותרת בקשת מידע ראשונה, במסגרתה ביקשה היא לקבל פרטים שונים על אודות סקרי המשיב לשנת 2018. בין היתר, התבקשו תוצאות הסקרים, מספר המשתתפים בהם, העתק השאלון ועוד. לא חלף זמן רב, וסירב המשיב למסור כל מידע שהוא, וזאת בהתבסס על סעיפים 9(ב)(2) ו-9(ב)(5) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: החוק).
2. היינו, בהתאם לעמדת המשיב נכון לתקופה זו, מדובר היה ב"כלי פנימי" וכן ב"מדיניות בשלבי עיצוב" (נספח 3 לכתב העתירה).
3. למעלה משנה חלפה עברה לה, וביום 5 באוגוסט 2020 הגישה העותרת בקשת מידע נוספת, מושא העתירה שבכותרת, ובה ביקשה היא את אותם פרטי המידע (בשינויים קלים), וזאת הן בנוגע לסקרי שנת 2018 והן בנוגע לסקרי שנת 2019.
4. בחלוף לא פחות משישה חודשים (תוך חריגה מהמועדים שנקבעו בחוק), סירב המשיב למסור כל פריט מידע, הן בנוגע לשנת 2018 והן בנוגע לשנת 2019, כאמור, בנוגע לכלל חלקי הבקשה (החל מהשאלון ועד לתוצאות הסקרים).
5. בסירובו, שלא כלל כל איזון בין הזכות למידע לבין האינטרסים המוגנים בחוק כנדרש בחוק ובפסיקה וכן בנוהלי היחידה הממשלתית לחופש המידע (כמפורט בכתב העתירה), נימק הוא בלקוניות, ובניגוד לכללים שנקבעו בפרשת המועצה להשכלה גבוהה¹ ובנוהל 3.1 של היחידה הממשלתית לחופש המידע,² המחייבים את המשיב, כי בסקרי 2018 נפלו פגמים ואילו בנוגע לסקר 2019, טרם גובשה העמדה (ודוק,

¹ עע"מ 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ, פ"ד (ס) 217, פס"י 11 ו-22-23 לפסק הדין (2006).
² נהלי היחידה הממשלתית לחופש המידע 3.1 "דרישות המענה בדחיית בקשת חופש מידע" (23.6.2013).

- מדובר בתחילת שנת 2021), נוכח מגפת הקורונה והצורך להיפגש עם מנכ"ל המשרד, אף שהתבקשו כאמור פרטי מידע נוספים רבים מלבד תוצאות סקר 2019.
6. נוכח האמור, הוגשה העתירה שבכותרת.
 7. בחלוף שישה חודשים מאז הוגשה העתירה שבכותרת, בהבנה כי אלמלא זו תוגש ותתקבל הכרעה שיפוטית בסוגיה, העותרת וכך גם הציבור, לא יוכלו להיחשף לפרטי המידע האמורים, שבאמצעותם בוחן משרד הבריאות את עצמו.
 8. בכך, נמנעה אפשרותו של הציבור לממש את אחד האינטרסים העומדים בבסיסו של חוק חופש המידע, והוא הפעלת ביקורת ופיקוח על מעשי השלטון.³
 9. בחלוף כשלושה חודשים נוספים וארכה אחת מאז הוגשה העתירה, המידע **כולו**, הן בנוגע לשנת 2018 והן בנוגע ל-2019, נמסר לעותרת.
 10. יובהר כי העותרת מברכת על שינוי עמדת המשיב ועל מסירת המידע, ואולם, עצם שינוי העמדה וכן השקעת המשאבים הרבה מצידה שנדרשה לטובת כתיבת עתירה מהותית על סירוב מתמשך, מעיד על כך שמדובר במקרה מובהק שבו יש להורות על פסיקת הוצאות משמעותיות לטובת העותרת.

ב. הוצאות במקרה של מחיקה

11. בהמשך לפסק דינו של בית המשפט הנכבד נוכח בקשת המשיב למחיקת העתירה, וכן נוכח כך שהעותרת הותירה לשיקול דעתו של בית המשפט הנכבד את ההחלטה אם למחוק את העתירה אם לאו, הגיע ההליך לסיומו.
12. הליך זה נפתח, כך נראה, בשל הפעלת שיקול דעת באופן שאינו הולם את כללי המשפט המנהלי ככלל ואת עולם חופש המידע בפרט על ידי המשיב, בבוחנו את בקשות המידע של העותרת.
13. נדמה שאפשר לומר כי סירוב המשיב מעיד על היעדר הפעלת שיקול דעת ראוי, ואת זאת ניתן ללמוד מהסירוב הלקוני של המשיב, שלא כלל כל הפעלת איזון בין הזכות למידע לבין האינטרסים המוגנים בחוק, כפי שדרש הן המחוקק והן פסיקותם של בתי המשפט וכן נהלי היחידה הממשלתית לחופש המידע, כאמור לעיל וכמפורט בכתב העתירה.
14. במקרה זה, מובן כי עצם מחיקת התביעה נבעה אך משום שהעתירה הייתה מוצדקת וכי אלמלא זו הייתה מוגשת, לא היה מתקבל הסעד שהתבקש בה.
15. פרשת **אל-נסאסרה**⁴ היא שגיבשה כללים לפסיקת הוצאות במקרים שבהם עתירה נמחקת נוכח התייתרותה, כמקרה שבפנינו. בפרשת **איונוב**⁵ נלמד כי ישנה חזקה שלפיה כל זמן שניתן הסעד לאחר הגשת העתירה, הרי שהעתירה הייתה מוצדקת.
16. במסגרת פרשת אל-נסאסרה, נקבעו ארבעה מבחנים – ולהלן אלה ייבחנו לאורו של ענייננו:
 - (א) **הצידוק בהגשת העתירה** – כפי שפורט לעיל, הרי שנדמה שאין מקרה מובהק מהמקרה שבפנינו, שבו שני סירובים על רצף של מעט למעלה משנה מנעו מסירת כל מידע שהוא בנוגע לסקרים שערך המשיב בשנים 2018 ו-2019, ומידע זה התקבל לבסוף, לאחר הגשת העתירה.
 - (ב) **שמא הזדרזה העותרת להגיש את העתירה** – העותרת עשתה כל שלאל ידה על מנת להימנע מהגשת עתירה. כפי שהעותרת הציגה בעתירתה, בקשת מידע ראשונה סורבה לפני זמן רב, ואילו רק לאחר סירוב גורף שני, עתרה היא לבית המשפט הנכבד.
 - (ג) **שמא היה שיהוי בעתירה** – העתירה הוגשה במסגרת המועדים הקבועים בחוק להגשת עתירה.

³ עע"מ 9341/05 התנועה לחופש המידע נ' רשות החברות הממשלתיות, פס' 36 לפסק הדין (ארי"ש 2009.19.5).
⁴ בג"ץ 842/93 אל נסאסרה נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מח(4) 217 (1994).
⁵ בג"ץ 2908/06 איונוב נ' שר הפנים (ארי"ש 2010.21.4).

(ד) **שמה הגשת העתירה היא שהובילה את המשיב להפסיק את מחדלו/לשנות את החלטתו ולהעניק לעותר את הסעד המבוקש** – העותרת ביקשה לקבל פרטי מידע שונים הנוגעים לסקרי המשיב לשנים 2018 ו-2019. שני סירובים מנעו את החשיפה למידע, וזאת בנוגע לכל חלקי המידע (החל בשאלון ועד לתוצאותיו), מכאן שעצם מסירת המידע באופן גורף לאחר הגשת העתירה, מעידה על השפעתה של העתירה.

17. כמתואר, נדמה שבענייננו המבחנים מתמלאים ומעידים על כך שראוי לפסוק הוצאות משפט.
18. בענייננו אין מדובר בעתירה "פשוטה", אלא בעתירת "מהות" המתמודדת עם טענות משפטיות ובלתי-מנומקות, שעל בסיסן תמך המשיב את סירובו למסור את המידע. כך גם העתירה כללה התייחסות לשני סירובים נפרדים, וזאת מהטעם שהסירוב השני בזמן התבסס, בין היתר, על זה הראשון.
19. נקבע זה מכבר כי במסגרת קביעת הוצאות משפט, **הרף התחתון** לפסיקתן הוא התעריף המינימלי לשכ"ט עו"ד, ובאשר לעתירה מנהלית הרי שמדובר בסכום העומד, נכון ליום זה, על 7,603 ₪.⁶
20. יצוין כי במקרה דומה, שבו נמסר מידע לאחר הגשת עתירה אף שבבסיס העתירה עמד סירוב מהותי, נפסקו 8,000 ₪ כהוצאות משפט;⁷ לאחרונה, במסגרת עתירה שעניינה אי-מתן מענה לבקשת מידע, נפסקו גם כן 8,000 ₪, וזאת, אף שהעתירה לא דרשה עיסוק בסירוב מהותי;⁸ במקרה נוסף, שבו התקיימו אף דיונים (בשונה מבענייננו), נפסקו לטובת העותרת שם למעלה מ-12,000 ₪.⁹
21. באשר **לאגרה** ששולמה, הרי שהסכום שעתיד להיות מוחזר לעותרת נוכח פסיקתו של בית המשפט הנכבד, הוא סכום יחסי בלבד של שני שלישים. על כן, בבואו לחשב את סכום ההוצאות, **מתבקש בית המשפט להוסיף גם את הסכום האמור בחישוב הוצאות המשפט**.
22. אמנם העתירה באה אל סיומה בשלב מוקדם באופן יחסי (אף שחלפו מספר חודשים ש"משכו" את המועדים הקבועים בחוק חופש המידע עוד ועוד), הרי שנדמה שמדובר באחד מאותם המקרים שכלל לא צריכים היו להגיע אל פתחו של בית המשפט.
23. שיקול הדעת של המשיב צריך היה להיות מופעל באופן שמכוון למימוש התכלית שביקש המחוקק לעגן עת חוקק את חוק חופש המידע – מסירת מידע לציבור.
24. נדמה שברוח תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט–2018 בכלל ותקנה 151 לתקנות בפרט, ראוי להתחשב בין היתר בכך שחוק חופש המידע כולל בתוכו פער אינהרנטי משמעותי בין מדינה המחזיקה במידע לבין גוף ציבורי דוגמת העותרת או אזרח המבקשים לממש את זכותם למידע. פער זה, מקשה על מי שמבקש לבחון סירוב לבקשת מידע ולעתור לבית המשפט בגינה, עתירה שכמובן כרוכה בעלויות רבות.
25. הפעלת שיקול דעת באופן כן ובאופן מעמיק עובר למסירת החלטה בבקשת מידע, היא שיכולה להבטיח כי לא ייפגעו מבקשי מידע שאין ביכולתם לפנות לבתי המשפט וכך גם היא שיכולה למנוע הגשת עתירות מהותיות, דוגמת זו, שהיו נמנעות אילו ההחלטה למסור את המידע הייתה מתקבלת עוד לפני הגשת העתירה, ובמסגרת המועדים הקבועים בחוק.
26. על כן, ראוי, לעמדת העותרת, כי דברים אלו יבואו לידי ביטוי הן בגובה ההוצאות והן באמירה מפורשת הנוגעת לנדרש מרשות ציבורית בעת בחינת בקשת מידע וקבלת החלטה שלא למסור.

אור סדן, עו"ד
30/11

⁶ עת"מ 40431-01-16 דחף-דלק בע"מ נ' רשות שדות התעופה (אר"ש 22.3.2016).
⁷ עת"מ 71747-01-17 התנועה לחופש המידע (ע"ר) נ' משרד החוץ/המשרד הראשי (אר"ש 2.7.2017).
⁸ עת"מ 48183-01-21 התנועה לחופש המידע (ע"ר) נ' המשרד למשאבי המים (אר"ש 15.5.2021).
⁹ עת"מ 70064-05-18 התנועה לחופש המידע (ע"ר) נ' משרד התרבות והספורט (אר"ש 17.7.2019).

נספח ז'

**תשובת המשיב לפסיקת
הוצאות בבית המשפט קמא**

בפני כב' השופטת תמר בר-אשר

העותרת

התנועה לחופש המידע (ע"ר 580425700)

ע"י עוה"ד אור סדן, מ.ר. 75759 ו/או איה מרקביץ'
מ.ר. 75726 ו/או רחלי אדרי, מ.ר. 64835 ו/או יערה
וינקלר שליט, מ.ר. 69711, רחוב סעדיה גאון 26, תל
אביב – יפו.

טל': 03-9560146, פקס: 03-9560359

דוא"ל: info@meida.org.il

- נ ג ד -

המשיב

משרד הבריאות

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי
מח"ל 7, ירושלים, ת"ד 49333, 9149301
טל': 02-5419555, פקס: 02-6468053

תאריך חתימה: י" באב, תשפ"א, 19 ביולי 2021.

מועד אחרון להגשת המסמך: 20.7.21

תגובה מטעם המדינה לבקשה לפסיקת הוצאות

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 1.7.21 מוגשת בזאת תגובת המשיב לבקשת העותר לפסיקת הוצאות. עמדת המשיב הינה כי דין הבקשה להידחות מן הנימוקים אשר יפורטו להלן.

ואלה נימוקי התגובה:

1. העתירה שבנדון נמחקה בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 30.6.21 וזאת לאחר שהמשיב הבהיר בתשובתו כי לאחר כי ראה ועבר מנכ"ל המשיב על המידע המבוקש ניתן המידע המבוקש.
2. בנסיבות העתירה דן סבור המשיב כי אין כל מקום לחייבו בהוצאות ויש לדחות את טענות העותר בעניין זה.
3. העותרת נימקה את בקשתה לחיוב המשיב בהוצאות, בין היתר, בטענות בעניין העיכוב שחל במסירת המידע ובשל טענות בעניין אופן הפעלת שיקול דעתו של המשיב.
4. ראשית יציין המשיב, כי למרות טענות העותרת ובפרט בס' 1 לבקשתה, יטען המשיב כי הרי שהחלטה משנת 2019 במסגרתה נדחתה בקשה קודמת של העותרת, איננה עומדת לבחינה בעתירה דן שכן העותרת בחרה שלא להגיש עתירה בעניינה, ולפיכך ברי כי היא אינה רלוונטיות לבקשה לפסיקת הוצאות דן, זאת במיוחד כאשר המידע אשר נדרש במסגרת הבקשה הקודמת התקבל במסגרת המענה לבקשה הנוכחית.

5. שנית, המשיב יבקש לציין כי מעבר לעומס הרגיל והעדר כוח אדם מספק, אשר הביא לעיכובים בטיפול בבקשות, הרי שמגפת הקורונה אשר התחוללה בשנה האחרונה הובילה להחמרת העומס, זאת נוכח התפקוד החלקי לאור הסגרים וההנחיות הרלוונטיות שניתנו במהלך שנה זו, ולמרות כל זאת יציין המשיב כי הגיב הוא לבקשת חופש המידע של העותרת.
6. נוכח האמור יכולתו של המשיב למתן מענה הייתה מוגבלת ברמה הטכנית, ואף אם זאת עשה המשיב מאמץ עילאי והגיב לבקשת העותרת, ואף ציין בהחלטתו, אשר הייתה מעין החלטת ביניים עד אשר תתאפשר החלטה בבקשה לגופה, כי: **"אנו תקווה שבקרוב תחול התייצבות בטיפול במשבר הקורונה ומנכ"ל המשרד יוכל להתפנות ולעסוק בכך. לאחר סיום הליך זה נוכל להשיב לגופן של שאלותיכם"** (הדגשה אינה במקור – מ.מ.).
7. יודגש, כי המשיב רואה חשיבות רבה במסירת מידע לפי חופש המידע ובסקיפות לציבור, מתייחס בכובד ראש וברצינות לפניות בנושא, ופועל בהתאם לקביעת בית המשפט העליון לפיה "הזכות לקבלת מידע על פעילותן של רשויות ציבוריות היא מאבני היסוד של חברה חופשית" (השופטת א' חיות כתוארה אז בעע"מ 9135/03 **המועצה להשכלה גבוהה נ' עיתון הארץ**, פ"ד ס(4) 217, 233 (2006)).
8. ככל ועל אף האמור בית המשפט הנכבד ימצא לחייב את המשיב בהוצאות משפט מתבקש בית המשפט לפסוק הוצאות על הצד הנמוך בשים לב לכך שמדובר בעתירה מצומצמת וממוקדת וניתן להגיד פשוטה יחסית, שגם לא התבררה לגופה והסתיימה בשלב מוקדם ביותר. מקובל כי ככל ונפסקות הוצאות בגין עתירה מסוג זה אלה הן נפסקות על הצד הנמוך.
9. כך, בבקשה דומה לפסיקת הוצאות משפט שהוגשה בעתירה למתן החלטה בבקשת חופש מידע בעת"מ 65236-09-19 **נחמיאס נ' המשרד להגנת הסביבה** (26.12.2019) קבע בית המשפט (כבוד השופטת זינגר) כי **"בשים לב לכך שדובר בעתירה תחומה מאוד בהיקפה אשר בעקבותיה גם ניתן המבוקש בסמוך ועובר לדיון בה – אני מוצאת כי ניתן להסתפק בהוצאות בסך 1,500 ₪ אשר ישולמו תוך 30 יום מהיום"**.
10. כך גם בבקשה דומה לפסיקת הוצאות משפט שהוגשה בעתירה למתן החלטה בבקשת חופש מידע בעת"מ 32372-02-21 **כהן נ' מדינת ישראל** (25.4.2021) קבע בית המשפט (כבוד השופט רובין) כי: **"אכן ניתן לקבל את הטענה לפיה משבר הקורונה גרם לעיכוב במתן תשובה לעותר, ברם גם המשיב בהגיונותו אישר שאין בכך כדי להסביר את מלוא העיכוב. לפיכך יישא המשיב בהוצאות העותר בסכום מתון של 2,000 ₪"**.
11. וכן ראו לדוגמא החלטה בעתירה למתן החלטה בבקשת חופש מידע בעת"מ 7861-10-20 **רופאים לזכויות אדם נ' מדינת ישראל** (19.11.2020) שם פסק בית המשפט (כבוד השופט גדעוני) הוצאות משפט בסך של 2,500 ₪. כך גם בעתירה למתן החלטה לפי חוק חופש המידע בעת"מ 22030-09-20 **י. בראון ובניו בע"מ נ' המשרד להגנת הסביבה** (1.12.2020) פסק בית המשפט (כבוד השופט אברבנאל) הוצאות בסך של 2,500 ₪. וכן גם בעתירה למתן החלטה בבקשת חופש מידע בעת"מ 77432-12-20 **איתן – מדיניות הגירה ישראלית נ'**

רשות האוכלוסין וההגירה (16.2.2021) פסק בית המשפט (כבוד השופטת בזק רפפורט) הוצאות בסך של 2,500 ₪. יצוין, כי גם בעתירות למתן החלטה בתחומי משפט אחרים נהוג לפסוק הוצאות משפט על הצד הנמוך. כך, בעתירה למתן החלטה בעניין בקשה למעמד בישראל בעת"מ 22733-08-19 **אסעידה ואח' נ' שר הפנים ואח'** (14.2.2020) פסק בית המשפט (כבוד השופטת אבמן-מולר) הוצאות בסך של 2,500 ₪ במקרה שהחלטה ניתנה שנה וחמישה חודשים לאחר הפנייה.

12. יש לציין, כי בכלל העתירות כאמור מדובר על הוצאות אשר נפסקו וזאת לאחר כי **לא ניתנה כל החלטה בעניין הבקשה לחופש מידע ובשל כך נאלצו העותרים שם להגיש עתירה לבית המשפט**, בעוד בעניינו הרי שאין זהו המצב, וכי המשיב הגיב לבקשת העותרת והבהיר כי העניין יובא לפתחו של המנכ"ל ואז תינתן החלטה לגופה של בקשה.

13. לאור האמור מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות הבקשה לפסיקת הוצאות משפט ולחילופים, ככל שבית המשפט ימצא לחייב את המשיב בהוצאות משפט מתבקש בית המשפט הנכבד לפסוק הוצאות משפט על הצד הנמוך.

מני מנחם, עו"ד

סגן בכיר א' בפרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי

נספח ח'

**ייפויי כוח המערכת לבאי
כוחה**

ייפוי כח

אני הח"מ התנועה לחופש המידע (ע"ר), ע.ר. 580425700, ממנה בזה את אור סדן, עו"ד, מ.ר. 75759 ו/או רחלי אדרי, עו"ד, מ.ר. 64835, ו/או יערה וינקלר שליט, מ.ר. 69711, להיות באי כוחי בכל הנוגע לעתירה ולערעור, לבית המשפט המחוזי ולבית המשפט העליון.

מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא כחי רשאי לעשות ולפעול בשמי ובמקומי בכל הפעולות הבאות, כולן ומקצתן, הכל בקשר לעניין הנ"ל והנובע ממנו כדלקמן:

1. לחתום על ולהגיש כל תביעה או תביעה שכנגד ו/או כל בקשה, הגנה, התנגדות, בקשה למתן רשות לערער, ערעור, הודעה, טענה, תובענה או בקשה לאישור תובענה ייצוגי, או כל הליך אחר הנוגע או הנובע מההליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל, ומבלי לפגוע באמור גם להודות ו/או לכפור בשמי במשפטים פליליים.
2. לחתום על ו/או לשלוח התראות נוטריוניות או אחרות, לדרוש הכרזת פשיטת רגל, או פרוק גוף משפטי, ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל.
3. להופיע בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי דין למיניהם או מוסדות אחרים, הן ממשלתיים והן אחרים, עד לדרגה אחרונה.
4. להגיש בשמי בקשה למתן צו ירושה, לברר מידע, לקבל מסמכים אצל הרשם לענייני ירושה ולבצע כל פעולה הקשורה בכך.
5. למסור כל עניין הנובע מהעניין האמור לעיל לבוררות ולחתום על שטר בוררין כפי שבא כחי ימצא לנכון ולמועיל.
6. להתפשר בכל עניין הנוגע או הנובע מהעניינים האמורים לעיל לפי שקול דעתו של בא כחי ולחתום על פשרה כזו בביהמ"ש או מחוצה לו.
7. לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל עניין מהעניינים הנ"ל לרבות הוצאות בימ"ש ושכר טרחת עו"ד, לקבל בשמי כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כחי ימצא לנכון ולמתאים.
8. להוציא לפועל כל פסי"ד או החלטה או צו, לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר, לעשות כל הפעולות המותרות עפ"י חוק ההוצאה לפועל.
9. לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב, בלי יוצא מן הכלל, אשר בא כחי ימצא לנכון בכל עניין הנובע מהעניין הנ"ל.
10. ליצגני ולהופיע בשמי בפני רשם החברות, רשם השותפויות ורשם האגודות השיתופיות, לחתום בשמי ובמקומי על כל בקשה או מסמך אחר בקשר לרשום גוף משפטי, לטפל ברישומי או מחיקתו של כל גוף משפטי ולטפל בכל דבר הנוגע לו ולבצע כל פעולה בקשר לאותו גוף משפטי.
11. להעביר יפוי כח זה על כל הסמכויות שבו או חלק מהן לעו"ד אחר עם זכות העברה לאחרים, לפטרם ולמנות אחרים במקומם, ולנהל את ענייני הנ"ל לפי ראות עיניו ובכלל לעשות את כל הצעדים שימצא לנכון ומועיל בקשר עם המשפט או עם ענייני הנ"ל והנני מאשר את מעשיו או מעשי ממלאי המקום בתוקף יפוי כח זה מראש.

כל האמור בלשון יחיד יכול את הרבים, ולהיפך.

ולראיה באתי על החתום, היום יום 28 לחודש אוקטובר 2021

חתימה:

התנועה
לחופש המידע
ע"ר 580425700

התנועה לחופש המידע (ע"ר)

אור סדן עו"ד
מ.ר. 75759

עורך-דין

הנני מאשר את חתימת מרשתי הנ"ל:

נספח ט'

תצהיר מנכ"לית המערערת

תצהיר

אני הח"מ, רחלי אדרי ת.ז. 029989548, לאחר שהוזהרתי כי עליי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, מצהירה בזה כדלקמן:

1. הח"מ משמשת כמנכ"לית התנועה לחופש המידע, היא המערערת, ועושה תצהיר זה לתמיכה בערעור ולאימות האמור בו.
2. העובדות המפורטות בערעור הן בידיעתי האישית והן אמת למיטב ידיעתי.
3. הטיעונים המשפטיים שבערעור נכונים הם לפי מיטב ידיעתי ואמונותי, והמקור לידיעתי ולאמונותי הוא ייעוץ משפטי שקיבלתי מיועצי המשפטיים וכן מהשכלתי המשפטית.
4. אני מצהירה כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.

רחלי אדרי, עו"ד

אישור

אני הח"מ, עו"ד אור סדן, מ.ר. 757579 מאשר כי ביום 28.10.2021 עו"ד רחלי אדרי, ת.ז. 029989548, חתמה על התצהיר דלעיל לאחר שהוזהרתי כי עליה להצהיר את האמת וכי אם לא תעשה כן תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק.

אור סדן, עו"ד
מ.ר. 75759

אור סדן, עו"ד